

Seçim alanlarına!

29 Mart 2009'da yapılacak yerel seçimlere, dünya, bölge ve ülkede yaşanan ağır ve karmaşık sorunların birbirini besleyen ve tetikleyen bir biçimde gelişerek emekçileri ve ezilenleri çok yönlü bir biçimde kuşattığı bir atmosferde gidiyoruz. Devlet ve sermaye krizin faturasını işçilere, emekçilere ve ezilenlere kesmek için saldırılarını yoğunlaştırıyor, siyasi baskılarını artırıyor. Türkiye krizden en fazla etkilenecek ülkelerin başında geliyor. Emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını eksen alan bir demokratik seçenek ihtiyacı yakıcıdır. İçinde bulunduğumuz koşullar devletten, sermayeden ve onların politik partilerinden bağımsız bir devrimci demokratik seçenek ihtiyacını zorunlu kılmaktadır.

Barış başka bahara

Obama'nın Filistin halkına ve otoritesine karşı düşmanca tutumunun en bariz göstergelerinden birisi, ısrarlı bir şekilde sergilediği Hamas'ın politik ve hukuki meşruiyetini tanımama tavrıdır. Başkanlık seçimlerinden önce, esas olarak ABD'deki İsrail lobisinin kendine dönük kuşkularını tamamen gidermek amacıyla Obama şu açıklamayı yapmıştı: "Düşmanlarla görüşme niyetim Hamas'ı içermiyor." Obama'nın Hamas ile görüşme konusunda sergilediği katı olumsuz tavrın gerekçesi ise tamamen İsrail devletinin stratejik güvenlik çıkarları üstüne bina edilmiştir. Obama'nın Başkanlık seçimlerinden sonra yaptığı politik ve askeri atamalara göz attığımız zaman ABD'nin İsrail ile kurmuş olduğu geleneksel "stratejik ittifak" politikasında herhangi bir değişikliğin ihtimal dahilinde olmadığını rahatlıkla görürüz.

SOSYALİST demokrasi

15 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

7 OCAK 2009 / Yıl: 4 Sayı: 75 / 1 YTL

Devlete ve sermayeye boyun eğmeyeceğiz!

Krizin faturasını ödemeyeceğiz!

Kiminin 'teğet geçecek' dediği, kiminin de bize fazla dokunmaz deyip fırsata çevirmeye çalıştığı ekonomik kriz tüm boyutları ve ağırlığıyla hissedilmeye başlandı. Başbakanın şovmenliğe soyunduğu Davos toplantılarında, kriz konusunda sadece büyük bir karamsarlık ortaya çıktı. 2009 'kötü' bir yıl olacaktır. Krizin nereye kadar gideceği henüz öngörülememektedir. Daha şimdiden sayıları milyonları bulan işçi fabrikalardan kapı dışarı edildi bile.

Söylemeliyiz ki; işçi sınıfı için krizin karşılığı işsizlik ve yoksulluktur. Fabrika işgalleri giderek artmaktadır. İşgallerin yaygınlaşması ve bu yaygınlaşmanın devlet iktidarını hedef alan siyasal bir mücadeleye dönüşmesi çabasını gösterilmesi önemlidir. Gelişmeler işgal ve benzeri mücadele yöntemlerinin gelişerek yaygınlaşacağını göstermektedir. Yaklaşan yerel seçimler arifesinde hatırlatmalıyız, seçme hakkımız var! Krizin faturasını ödemeyeceğiz!

(GÜNDEM)

DİSK, KESK VE TÜRK-İŞ'İN DAVETİDİR!...

2008 küresel krizi tüm dünyada ağır ekonomik ve toplumsal sorunlar yaratarak derinleşmektedir.

Sermayeyi kurtarma programları için trilyonlarca dolar ayrılırken, emekçilere dönük kamu hizmetlerini daraltma önlemleri yaygınlaşmaktadır. Asgari ücretten bile düşük ücretler, mesailerin ödenmemesi, iş güvenliği standartlarının ihlâl edilmesi, ücretli tatil izninin ihlâli, yarım ücretli çalıştırma gibi uygulamalar kural haline dönüşmekte, sermaye, iktidarlar ve uluslararası mali kurumlar, bu saldırıları krizden çıkış yolu olarak savunmaktadır. Halbuki krizin etkilediği gelişmiş ülkelerin çoğunda, kamu müdahalesiyle istihdamı artırma, işçi çıkarmalara karşı tedbir alma biçimindeki politikalar tartışılmaya başlanmıştır. Dünya Bankası son tahminlerinde, gelişmekte olan ülkelerdeki yoksulların sayısına 400 milyon kişi daha eklemiştir. Kriz bir işsizlik krizine dönüşmektedir. İşsizlerle birlikte, çalışan yoksulların sayısı artmaktadır. Küresel krizin yanında AKP iktidarının izlediği ekonomik politikalar, emekçi sınıfların çalışma ve yaşam koşullarının daha da kötüleşmesini beraberinde getirmektedir. Krizin Türkiye'de emekçileri teğet geçmediği gün gibi ortadadır. Ülkemizde krizin etkisi, gün geçtikçe artan yaygın ve kitlesel işten çıkarmalarla en çarpıcı biçimde yaşanmaktadır. Resmi işsizlik oranı her geçen gün artmakta, kayıtdışı işsizliğin hesabı bile yapılamamaktadır. Denizli, Bursa, Kocaeli, Gaziantep gibi ucuz emeğe dayalı ihracat merkezlerindeki faaliyetler durma noktasına gelirken, işten çıkarmalarda metal ve tekstil işkolları başı çekmekte, işsizlik, alt ve yan sektörlerde giderek yaygınlaşmaktadır. Hizmetler alanında bankacılık, medya gibi sektörlerden başlayan işten çıkarmalar, turizm, inşaat gibi sektörlerde yaygınlaşarak sürmektedir. Emekçilerin reel ücretleri ve özellikle asgari ücretin gerçek karşılığı sürekli erimektedir. Krizin alevleri bazı sektörleri yalarken, tarım sektörü çoktan yarmaya başlamıştır. Krizin tarımdaki gerçek etkisinin yaz aylarından itibaren daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkması beklenmektedir. Bu nedenle, ekonomide 2008 Temmuz-Eylül aylarında gözlenen yaklaşık sıfır büyümenin, 2009'da daha da daralacağı açıktır. İşsizlik krizine dönüşen kriz, aynı zamanda bir demokratikleşme krizine dönüşmektedir. Çalışanları yoksullaştırmakla kalmayan kriz, onların eşit, barışçıl ve demokratik bir ülkede yaşama zeminini de tahrip etmektedir. Krizi da-

ha az yara ile atlatılabilmek, emekçilerin karar alma mekanizmalarına doğrudan katılımı, toplumsal alanın demokratikleştirilmesi, sorunların çözümünde diyalogun esas alınmasıyla mümkün olacaktır. Krizin etkilerini son iki yıldır dalga dalga yaşamaya başlayan emekçiler, çalışma, örgütlenme, iş güvencesi haklarını ve ücretlerini korumak için giderek daha da yaygınlaşan bir eylemlilik içine girmektedir. Grevler, işgaller, mitingler, basın açıklamaları, yürüyüşler ile yaygınlaşan bu direnme eğilimi, emek hareketinde belirgin bir canlanmaya işaret etmektedir.

Her gün ülkemizin bir yerinde, kurumlarımızın alt birimleri il ya da bölgesel bazda omuz omuza yürüyüşler mitingler gerçekleştirmektedir. Bıçak kemiğe dayanmıştır.

ETUC üyesi üç emek örgütü TÜRK İŞ - DISK - KESK olarak; bu tespitlerden hareketle diğer emek ve meslek örgütleri ile güçlerimizi birleştirerek krize ve krizin yarattığı sonuçlara yönelik EMEK CEPHESİ'nin sesini ve mücadelesini yükseltmeye kararlıyız.

Acil çalışma ve mücadele programı olarak; 1- Krizin yol açtığı işten çıkarmalara, işyerlerinin kapatılmasına, işsizliğe, pahalılığa ve yapılan zamlara karşı örgütlerimizin verdiği mücadele ortaklaştırılacak ve dayanışma yükseltilecektir.

2- Örgütsüz halk kesimlerinin mücadelesine destek olunacak, onları yalnız bırakmayan bir anlayışla, sorunlarının çözümü için kamuoyu oluşturulacaktır.

3- Yapılan zamlara sessiz kalınmayacak, etkili bir muhalefet ile zamların geri alınması için mücadele verilecektir.

4- İllerde ve bölgelerde kurumlarımızın planladıkları etkinlikler birleştirilecek, yerel birimlerimizin ortak etkinliklerine merkezi destek verilecektir. Örgütlerimizin etkin katılımı, emek ve meslek örgütlerinin aktif desteği ile 15 Şubat 2009 Pazar günü İstanbul Kadıköy'de "KRİZİN BEDELİNİ ÖDEMEYECEĞİZ; İŞSİZLİĞE VE YOKSULLUĞA KARŞI BİRLEŞİK MÜCADELE! EMEK VE DEMOKRASİ Mitingi" gerçekleştirilecektir. İşçileri, emekçileri, işsizleri, Ayın sonunu getiremeyen emekçileri, Tencere kaynatmakta zorlanan ev kadınlarını, Geleceği karartılan gençlerimizi, kadınlarımızı, Yok edilmek istenen çiftçilerimizi ve tarım emekçilerini, İşsizliğe, yoksulluğa, pahalılığa karşı OMUZ OMUZA İSTANBUL'a, KADIKÖY MEYDANI'NA davet ediyoruz. KRİZİN BEDELİNİ ÖDEMEYECEĞİZ!

3 SULTAN KARAKUŞ
Kadının içinde barış

4 ERHAN DEİRCİOĞLU
Adil barış başka bahara

5 AZİZ GÜLER
ÇAĞDAŞ DEMİRÖZ
Yerel seçimler ve gençlik

6-7 ŞABAN İBA
Zeki Erginbay'ı hatırlamak

8-9
YILMAZ KIZILIRMAK
Süleyman Türker'in ardından

10-11 RİLAY İNKAYA
Emek, barış,
özgürük şiarıyla
seçim alanlarına!

12-13
NECDET İLERİ
Sosyalistlerin
ergenekonla imtihanı

14-15
SİBEL ÖZBUDUN
Karizden insan manzaraları

16-17 M. ÖZLEM
İşgal devrimci bir eylemdir

18-19 NURETTİN
ALDEMİR
krarları birlikte verebileceğimiz iktidarları yaratmak zorundayız

20 ÖZÜR DİLİYORUZ!

DEVİRİM YOLUNDA SOSYALİST DEMOKRASİ • www.sosyalistdemokrasi.biz • Aylık Siyasi Gazete • Yerel Süreli Yayın • **Sahibi ve Yazışleri Müdürü:** Kurtuluş Yayıncılık adına Yaman Yıldız • **Adres:** Şehit Muhtar Mah. Yoğurtçu Faik Sk. No:14/12 D: 2 Beyoğlu-İstanbul Tel: 02122549478 • **Hesap no:** Özgür Cafer Kalafat İş Bankası İstanbul Bağlarbaşı Şubesi 1091-0609721 • **Basıldığı yer:** Gün Matbaacılık - Telsizler Mevkii Beşyol Mah. Akasya Sk. No: 23-A Küçükçekmece İstanbul Tel: 0212 580 6380 • eposta: posta@sosyalistdem.net • **Sosyalist Demokrasi Partisi Genel Merkezi:** Meşrutiyet Cad. Meşrutiyet Apt. No: 42/10 Yenisehir/Ankara Tel: 0312 433 2966 Faks: 0312 433 6966 • eposta: sdp@s-d-p.org • **Adana:** Tepebağ Mah. Cemal Gürsel Cad. Kelebek Pasajı K: 3 Seyhan Tel: 0322 359 3302 • **Ankara:** Meşrutiyet Cad. Meşrutiyet Apt. No: 42/10 Yenisehir Tel: 0312 433 2966 Faks: 0312 433 6966 • **Bursa:** A. Mescid Kah. Feraizci Sk. Erbak Apt. B. Blok No: 8/8 Heykel Osmangazi Tel: 0224 225 0014 • **Denizli:** Altıntop Mah. Lise Cad. Çınar İş Hanı No: 7 Kat: 4 Tel: 0258 263 3441 • **Eskişehir:** İstiklal Mah. Kıdan İşhanı No: 20 Kat: 5 D. 27 • **Isparta:** Piri Mehmet Mah. Mürüvvet Töngü İş Hanı Kat: 4 No: 27 Tel: 0246 223 8799 • **İstanbul:** Şehit Muhtar Mahallesi, Taksim Caddesi, Yoğurtçu Faik Sokak, No: 12-14, K: 2-3 Taksim Tel: 0212 254 9478 Faks: 0212 254 9479 • **Esenler İlçe:** Atışalan Cad. Emin Duman İş Hanı Kat: 3 Esenler • **Gaziosmanpaşa İlçe:** Merkez Mah. Hamam Sk. No: 1/5 Gaziosmanpaşa • **Kadıköy İlçe:** Serasker Cad. Nergis Han No: 60 D: 2 Kadıköy Tel: 0216 414 0176 • **İzmir:** 859 Sk. Vatan İş Hanı No: 6 K:7/ 704 Konak Tel: 0232 445 9560 • **Karşıyaka Temsilcilik:** 1710 Sokak (Eshot sokağı) Tuna Mah. Mehmet Balcı Han No: 33 Kat: 4 Daire 403 Karşıyaka • **Kocaeli:** Kemalpaşa Mah. Emek İşhanı Kat: 3 No: 4 İzmit/Kocaeli Tel: 0262 331 2748 • **Mersin:** Çankaya Mah. 4725. Sk. No:16 (İşkur Sokağı) Mersin/İçel Tel: 0324 237 5906 • **Trabzon:** Kemer kaya Mah. Gazipaşa Cad. Saruhan İş Hanı No:7/1 Tel: 0533 571 7684

[KADIN]

kadının içinde barış...

SULTAN KARAKUŞ

Barış çoğu zaman, insanların kapı eşiklerinde katledildiği, sokaklarında tankların, askerlerin gezdiği, ağıt yakan kadınların seslerini hatırlatır. Yani, savaşı. Bunu nedenini anlamıyorum aslında. Yoksa bu kadar mı alıştım zorbaca girilen ülkelerde insanların öldürülmesine, kadınların katline, tecavüzüne? Bu kadar mı sindi içime savaş? Gözlerimdeki savaş sahneleri bu kadar çoğaldı da görmez mi oldum barışı?

Kadınların ve çocukların savaşlardan en çok etkilenen kesim olduğunu hatırlıyorum, Kürdistan, Irak, Gürcistan, Filistin görüntülerini izlerken. Kaçınılan, ölen, tecavüze uğrayan, sevdiklerinin ardından ağıtlar yakan kadınlar... Hep savaşlardan etkilenen... Etkilenmek... Başkalarının yarattığı çıkar çatışmalarının ortasında mağdur olmak. Kadınların payına genelde bu düşüyor değil mi? Etkide bulunamadıkları süreçlerde hep edilgen mağdurlar olmak. Etkilenmek... Fark ettiniz mi? Edilgenliğin anlatımı var bu kelimedede. Biz etkileniyoruz. Biz kadınlar...

Kadınların artık etkilenmek yerine etkileyen konumuna geçmesi lazım.

Bu nedenledir ki bu yazıda bahsetmek istediğim şey bu savaşların bizi nasıl etkilediği değil. Bizim bu barışları nasıl etkileyeceğiz...

Ah, ama bunu nasıl yapacağız ki? Sonuç olarak savaş ve barış kararlarını biz değil, süper güç devletler alıyor. Ama bu biz kadınların her gün yaşadığı savaşların sonlandırma kararlarını onların aldığı anlamına gelmiyor. Ne kararı mı?

Biz her gün;

Kadınları aşağılayan, onların âdemin sol kaburgasından yaratılan, aciz bir varlık olduğunu düşünenlerle karşılaşmıyor muyuz?

Biz her gün;

Bütün gün evde, işte çalışıp emeğinin karşılığını alamayan kadınlarla karşılaşmıyor muyuz?

Biz her gün;

Kadın tacizi hak eder, çünkü öyle bir giyinmiş ve davranmıştır ki, erkeği davet etmiştir diye düşünen insanlarla birlikte yaşamıyor muyuz?

Biz her gün;

Giyindiğimiz kıyafetten yaptığımız makyajdan dolayı bizi ötekileştiren yok mu? Gece sokağa çıktığımız için bize taciz hatta tecavüzü reva gören erkeklerle aynı havayı solumuyor muyuz?

Biz her gün;

Evlendikten önce babadan, evlendikten sonra ko-

cadan dayak yemiyor muyuz?

Biz her gün;

Töre cinayetlerinde katledilen kadınların arkasından yas tutmuyor muyuz?

Savaş görüntüleri neden gözlerimden gitmez belki anlamışsınızdır.

Çünkü bizler kadınlar, yaşamımız savaş alanı ve biz her gün savaşıyoruz. Erkek egemen anlayışın yarattığı kısıca karşı her gün savaşıyoruz. Ve her gün her bir kadın bir karar alıyor, ne kararı mı? Kendisinin yaşamı için mücadele kararı. Barış için mücadele kararı. Her kadın yaşadığı erkek egemen anlayışın yarattığı sorunlara karşı mücadele kararı alırken aslında toplumsal barışa katkı da bulunmak amacıyla da bir karar alıyor.

Her yeni kadın barış anlamına geliyor.

Savaş sadece şehirlerin bombalanması, insanla-

rın katledilmesi, tankların sokaklarda gezmesiyle olmuyor. Kadınların yaşamını düşündüğümüzde bu savaşlarda yaşanan her şey bir kadının yaşamında gerçekleşiyor. Pek ne zaman barış ilan ediliyor?

Kadın kendi yaşadığı boyunduruğa baş eğmekten vazgeçtiği zaman. Kendinin ikinci cins olarak görmekten vazgeçtiği zaman. Kadınlığı için mücadele etmeye karar verip bilinçlendiği zaman.

Kadın kendi dünyasında barış ilan ettiğinde ve bunun için mücadele kararı verdiğinde artık yeni barışlara ramak kalmıştır.

Biz kadınlar kadın kurtuluş mücadelesi verirken aslında sadece kendimize değil, toplumsal mücadeleye ve barışa da katkıda bulunuyoruz.

Bu yüzden daha fazla kadın demek, barış için yeni adımlar demek.

{ DÜNYA }

bir israil dostu olarak obama: 'adil barış başka bahara'

ERHAN DEMİRCİOĞLU

“Irak İsgali ve Obama'nın Merkezçiliği” adıyla bu dergide yayınlanmış bulunan önceki yazımızda Obama'nın temsil ettiği "değişim"i tarif etmek maksadıyla Amerikan siyasi hayatının iki ana akımı olarak Savaş Partisi anlayışı ile Merkezci anlayış arasında bir ayırım yapmıştık. Stratejik hedefin dünya halkları arasında varolan eşitsiz iktisadi ve siyasi ilişkilerin ABD lehine muhafazası olduğu konusunda anlaşılan bu iki anlayış arasındaki fark, diğer devletlerle oluşan sürtüşmelerin ve anlaşmazlıkların çözüme kavuşturulmasında benimlenen temel yöntemler arasındaki bir ayrılık şeklinde tezahür etmektedir. Savaş Partisi'ni oluşturan siyasi güçler söz konusu sürtüşmelerin ve anlaşmazlıkların ABD askeri işgali ile çözüme kavuşturulmasını temel bir yöntem olarak benimserken; Merkezci anlayışın ana gövdesini teşkil eden güçler, uluslararası baskı, ticari ve tıbbi ambargo, yerel ayaklanmaların ve darbecilerin desteklenmesi gibi yolları esas almaktadırlar ve ancak tali bir yöntem olarak ABD işgalini savunmaktadırlar. Bu ayırmadan hareketle, önceki yazımızda, Obama'nın "değişim" anlayışının radikal niteliğinin son derece zayıf olduğuna işaret etmiştik: s z konusu "değişim" perspektifi, Irak Savaşı sonrası Savaş Partisi'nin yörüngesine oturma eğilimine kapılmış bulunan Merkezci anlayışın tekrar askeri seçeneği dışlamayan diplomasi-ağırlıklı bir siyaset eksenine çekilmesinden ibarettir. Bu yazımızda ise, 4 Kasım 2008'de gerçekleşen Başkanlık seçimlerinin öncesinde ve sonrasında Obama'nın izlediği politik güzergahı hesaba katarak, stratejik yönelimi itibarıyla radikal niteliği zaten bir hayli zayıf olan "değişim" perspektifinin, konu İsrail işgali altındaki Filistin halkının adil barış talebi olduğu vakit, hiçbir umut verici gelişime gebe olmadığını iddia edeceğiz: "değişim" temasıyla dünya kamuoyuna pazarlanan siyasi projenin cazibeli dış paketinin içinde gizli olan evrensel vahşet ve sefalet, kendini en çıplak haliyle Filistin halkına gösterecektir. Obama'nın Filistin halkına ve otoritesine karşı düşmanca tutumunun en bariz göstergelerinden birisi, ısrarlı bir şekilde sergilediği Hamas'ın politik ve hukuki meşruiyetini tanımama tavrıdır. Halbuki, Hamas Ocak 2006 seçimlerinde parlamenter seçim standartları çerçevesinde hiçbir şüpheye yer vermeyecek derecede temiz bir oylamayla Filistin halkının baskın çoğunluğunun oyunu alarak hükümet olmuş yasal bir partidir. Başkanlık seçimlerinden önce, esas olarak ABD'deki İsrail lobisinin kendine dönük kuşkularını tamamen gidermek amacıyla Obama şu açıklamayı yapmıştı: "Düşmanlarla görüşme niyetim Hamas'ı içermiyor." Burda sözü edilen "düşmanlar," İran, Venezüela, Küba ve Kuzey Kore başta olmak üzere ABD'nin küresel ölçekli iktisadi ve siyasi hegemonyasına – tamamen farklı ideolojik

saiklerle de olsa – ayak direyen devletlerdir. Obama'nın Cumhuriyetçi rakibi McCain'e karşı daha "ılımlı" bir uluslararası politika izleyeceğine dair temel belirtilerden birisi, onun bu "düşman devletler"le diplomatik düzeyde ilişkiler geliştirmenin mümkün olduğunu çeşitli vesilelerle belirtmiş olmasıydı. Fakat söz konusu olan Filistin halkı ve otoritesi olduğu zaman ABD'nin geleneksel saldırgan politikasının geleneksel katı askeri yollarla devamından taviz vermeye lüzum yoktur: "düşman" olarak tasniflenen devletlere dahi gösterilen "ılımlı" tavır Hamas'tan bilinçli ve sistemli bir şekilde esirgenir.

Obama'nın Hamas ile görüşme konusunda sergilediği katı olumsuz tavrın gerekçesi ise tamamen İsrail devletinin stratejik güvenlik çıkarları üstüne bina edilmiştir. Şöyle diyordu Obama: "İsrail'in Hamas ile neden görüşmediğini anlıyorum, bir ülkenin varolma hakkını reddeden birisiyle müzakere yapamazsınız." İsrail'in Hamas ile görüşmeme gerekçesi aynı zamanda Obama'nın da Hamas'ı mesru bir muhatap olarak değerlendirmemesinin gerekçesidir. Demokrat Parti'nin yürüttüğü seçim kampanyasının basın sözcüsü LaBolt'un da belirttiği üzere, "Obama İsrail'in yok edilmesini hedefleyen terörist örgüt Hamas ile masaya oturulmasına şiddetle karşı çıkmaktadır." İsrail devletinin Filistin halkının bütünü üzerinde ayrımsız bir şekilde uyguladığı merhamsiz kıyım ideolojik kılıf olarak mevcut sorunu "bir terörizmle savaş meselesi olarak Hamas'ın ortadan kaldırılması" olarak pazarlamasını hiçbir ekleme çıkarma yapmadan kabul eder, Obama. Fıli hiçbir meşruiyeti olmayan, Birleşmiş Milletler gibi kurumlar tarafından dahi defalarda kınanmış vahşet uygulamalarını söylemsel düzeyde anlaşılır kılma stratejisine ortak olan Obama'nın hiçbir zaman sormaya yeltenmeyeceği sorular arasında şunlar vardır örneğin: Barışın koşullarından birisinin; 1947-1949 yılları arasında anavatanlarından zorla sürülerek yaşadıkları toprakların yüzde 78'ini Yahudilere terk etmiş, 1967'de ikinci bir işgale uğrayıp kutsal saydıkları toprakları İsrail'e bırakmak zorunda kalmış bir halkın "İsrail'in varolma hakkını tanımaması" olduğunu iddia etmek ne kadar ahlakidir? Bunda ısrar etmek, her defasında aynı noktayı vurgulamak Filistin halkına "insanlık onurunuzdan vazgeçin" çağrısında bulunmaktan başka ne anlama gelir? Ayrıca, meşru bir oylamayla iktidara getirilmiş Hamas'la görüşmeyi reddetmenin Filistin halkı üstündeki psikolojik etkisi ne olur? Filistin halkının ruhu zedelenmez mi? Bundan daha ağır bir politik küfür olabilir mi? Peki ya, Filistin halkının Hamas'a karşı sergilediği derin sempatinin altında yatan nedenler arasında İsrail'in katıksız barbarlık politikalarının yeri ne kadardır?

Obama, hiçbir zaman İsrail'in F-16'ları,

Apachi helikopterleri, Merkava tankları, fosfor bombaları, sinir gazları ve M-16 mermileri tarafından oğullarını, kızlarını, annelerini ve babalarını kaybetmiş sayısız Filistinli'nin maruz bırakıldığı vahşetin adını anmayacaktır. 2007 yılının Mart ayında yaptığı "Hiç kimse Filistin halkı kadar acı çekmiyor" açıklamasından sonra karşılaştığı tepkiler sonucunda süratli bir şekilde asıl söylemek istediğinin "Filistin önderliğinin İsrail'i tanıma, şiddeti reddetme, barış müzakerelerine ve bölgesel güvenlik konularına ciddi yaklaşma hususlarında sergilediği başarısızlık dolayısıyla hiç kimse Filistin halkı kadar acı çekmemiştir" olduğunu belirterek resmi siyonist söylemden herhangi bir sapmanın söz konusu olamayacağını açıkça sergilemiştir. Obama'nın ifade ettiği aslolarak şudur: Filistin halkına yaşatılan cehennem meşruiyeti, Filistin önderliğinin sergilediği "politik/diplomatik başarısızlık"ta aranmalıdır ve o "başarısızlığın" sürdürülmesi kaçınılmaz olarak var olan cehennem korunması manasına gelecektir.

Obama'nın Başkanlık seçimlerinden sonra yaptığı politik ve askeri atamalara göz attığımız zaman ABD'nin İsrail ile kurmuş olduğu geleneksel "stratejik ittifak" politikasında herhangi bir değişikliğin ihtimal dahilinde olmadığını rahatlıkla görürüz. Siyasi liberalizmin uluslararası saygınlığa sahip temsilcilerinden The Nation dergisi yazarlarından Robert Dreyfuss, Obama'nın tayin ettiği dış ilişkiler takımının "Demokrat Parti'nin savaş-karşıtı kanadını temsil eden bir tek kişi bile dahil edilmeden, sadece muhafazakar ve savaş-destekçisi unsurlardan oluşturulduğunu" ifade etmektedir. Beyaz Saray'a Kalem Müdürü ("Chief of Staff") olarak atanan Rahm Emmanuel'in 2002 yılında Bush'un Irak konusunda izlediği savaş siyasetine destek vermiş olması, onun İsrail'in yürüttüğü imha politikasına nasıl yaklaştığını anlamamıza ışık tutabilecek önemli bir veridir, ama dahası var: bir Yahudi olan Emmanuel'in politik kariyeri İsrail ordusunda istihbaratta görev yapmış olmak gibi son derece "kıdemli" vasıflarla süslüdür. Bunun yanında, Obama'nın Ortadoğu elçisi olarak atanan Dennis Ross ise Filistin'in efsanevi lideri Arafat'a karşı yürüttüğü katı yıpratma politikası neticesinde Filistin halkının genel nefretini kazanmış ve İsrail'in sergilediği ultra-askeri saldırgan tutumu her fırsatta savunmasıyla ünlenmiş sembolik değeri yüksek bir isimdir. Sadece yapılan bu iki atama bile, daha derin analizlere hiçbir lüzum bırakmayacak şekilde, yeni Başkan'ın Filistin'e dönük takip edeceği siyasi çizgi hakkında bizlere açık bir fikir vermeye yeterlidir.

{ GENÇLİK }

yerel seçimler ve gençlik

29 Mart yerel seçimlerinin yaklaşmasıyla beraber, faaliyet hazırlıklarına girmiş bulunuyoruz. Hazırlıklarına başladığımız yerel seçimleri salt belediyelerin, il meclis üyelerinin, muhtarlıkların seçilmesinden ibaret görmek fazlasıyla küçümseyici olacaktır. Zira hiçbir burjuva partisi, devlet partisi yerel seçimleri merkezi politikalarından bağımsız görmemektedir. Çünkü yerel politikalar merkezin siyasi uzantısıdır. İnsanların politik ilgi düzeyinin arttığı, küresel çapta yaşanan ekonomik krizin etkilerinin her geçen gün büyüdüğü, mevcut haldeki siyasi –en başta Er-genekon soruşturması- krizin insanlara ne yapacağız dedirttiği bir dönemde politikayı evlere taşımak sosyalist gençler için büyük bir öneme sahiptir. Buna seçimlerden önce Ortadoğu'da Filistin özgünlüğünde yaşanan katliam ve savaş süreci ve seçimlerden sonra da bölgede, sınır ötesinde tırmanması muhtemel savaş da eklenince önemi iki katına çıkmaktadır.

Yerel seçimler şekil itibarıyla genel seçimlerden farklı olmakla beraber genel seçimlerin bir ön belirleyeni gibidir. Yaklaşık olarak bir buçuk ay sonra gerçekleşecek yerel seçimler ise kendi boyunun ölçüsünü epeyce aşmış durumdadır. Bunları yazmaktan kastımız yerel seçimlerin nelere kadar olduğu üzerine methiye düzmek değildir. Bizim için önemli olan her fırsatta politikalarımızı mümkün olduğunca en geniş tabana anlatmaktır. Seçim dönemleri ise politik kulağın frekans aralığının arttığı bir dönemdir ve seçim sonuçları sosyalistler için önemli bir barometredir. Biz, sosyalist gençler bu sebeple daha gür bir sesle doğrularımızı anlatmaya devam edeceğiz. Bizim için önemli olan kitleleşmekse zaman politikalarımızı mevcut ilgi alakaıyla buluşturma zamanıdır. Kuşkusuz, bunun altından, yaptığı politikayı yerelin özgünlüğüyle buluşturabilen genç militanlar kalkabilir. Yerellerimizde yaşadığımız her sorunun yaratıcı çözümü ve önerileri genel politik perspektiflerimizin doğru kavranmasıyla mümkün olacaktır. X yerelindeki alt yapı, kanalizasyon sorununa dair yapacağımız propaganda oligarşik diktatörlüğün bu kanalizasyondan daha beter pislikler- savaş, işsizlik, emek sömürüsü, düşmanlık, baskı, militarizm, kadına şiddet- ürettiğini, bu pisliğin Kürt illerinde yaşanan savaşla da doğrudan alakalı olduğunu mahalle halklarına anlatmayı becerebildiğimiz ölçüde genel politikayla yerel özgünlükleri diyalektik bir yöntemle birleştirmiş olacağız. Bu seçimler aynı zamanda gençlik için önemli bir deneyim olacaktır. Belki birçoğumuz ilk defa bir eve konuk olup politik doğrularımızı anlatacağız. Seçimlerin sonucu ne olursa olsun faaliyette olduğumuz yerel, yeni devrimcilerin mücadeleye katılmasına gebe bir yer olacaktır. Çünkü devrimciler oldukları her yerde fikirlerini ha-

yata geçirir ve bunu yaparken 'suça ortak' bulmadan edemezler. Yoğun politik tartışmaların yaşanacağı seçim süreci gençliğin politika yapma yeteneğini de geliştirecek ve politik bağı kuvvetlenecektir.

Bizler mücadele için örgütsel ve politik tahkimatımızı sağlarken, Kürt illerinde de çalışmalar son hızıyla devam etmektedir. İşte tam da bu noktada yerel seçimleri konuşurken üzerinde durmamız gereken nokta iki coğrafya arasındaki özgünlüktür. Devlet yani egemen güç olarak örgütlenmiş oligapoller, Kürt illerinde AKP'yi desteklemektedirler. Dolayısıyla ikilem nettir. Ya DTP ile beraber savaşa ve imha, inkar politikalarına karşısındır ya da Kürt halkına karşı egemenlerin yanındadır. Oligarşik diktatörlük tüm çelişkilerine rağmen Kürt illerinde ortaklaşmış durumdadır. Zira AKP'nin bölgede başarı kazanması, savaşın ve imhanın artması anlamına gelecektir. Savaşın ve imhanın daha da ileri götürülmesi ise daha fazla gencin yaşamını yitirmesi, daha fazla ananın gözyaşı dökmesi demektir. Tayyip Erdoğan Filistinli çocuk ve kadınların ölmesine, ağır silahların kullanılmasına karşı çıkarken, bölgede işlenen cinayetlere ortaklık ediyor. Eğer savaşa ve ölümlere karşıysanız çoluk çocuk demeden öldürülen Kürt halkını da görmek zorundasınız. Ama Davos aldatmacadan başka bir şey değildir. Başbakan yaptığı bu atakla Saadet Partisi'nin ve milliyetçi kesimin oylarını almak istemiştir. Ortadoğu'da emperyalizmin sömürü sisteminden daha fazla pay almak isteyen Türkiye sermayesi, seçimden sonra da A.B.D ve İsrail'le olan ittifakını önemsemeye devam edecektir. Çünkü Türkiye AB'ye girmek için ihtiyaç duyduğu sermayeye, Ortadoğu'dan alacağı payla sahip olmak istiyor, istemekten de öte başka yolunun olmadığını düşünüyor. AKP'nin Kürt illerinde başarı kazanması bu düşüncenin hayata geçme ihtimalini arttıracaktır. Bu yüzden Davos'ta "hiddetlenen" Erdoğan, İsrail'le yapılan silah anlaşmalarını bozamaz ve katliamın işbirliği olmaktan da kurtulamaz. Özcesi, şovenist, sömürgeci ve faşist eğilimlerin ekmeğine yağ sürmemek için niyet tartışmalarına girmeden, emekten, özgürlükten, barıştan, halkların kardeşliğinden yana olan çevrelerin adresi DTP'dir.

Oligarşik diktatörlüğün çelişkilerinin siyasal alanda daha fazla su yüzüne çıktığı Batı illerinde ise bizlere düşen anti-şovenist birliktelikleri yaratarak devrimci dayanışmanın, enternasyonalizmin, mücadele birliklerinin inşa edilmesidir. Bu ivedi görevin Çatı Partisi'nin kuruluş aşamasına denk gelmiş olması yerel seçim birlikteliklerini bir kat daha arttırmıştır. Çatı bileşenlerinin ve özgünlüğünde gençliğin önünde, mücadele pratiğinin ortaklaşması fırsatı bulunmaktadır. Bu birlikteliklerin doğuracağı enerji mücadeleyi büyütecek ve her türlü olumsuz-

AZİZ GÜLER/ ÇAĞDAŞ DEMİRÖZ

luğun üstesinden gelmemize katkı sağlayacaktır.

Emperyalist kapitalist sistem mali bir krizin içine sürüklenmiş durumda. Yaşanılan bu krizin 1929 buhranından dahi daha büyük olduğu kabul görüyor. Bugün, her ne kadar enflasyondaki düşüş ve cari açığı gerileme reklam edilse de, Türkiye ekonomisini vurmadan geçmesi düşünülemez. Kaldı ki daha şimdiden işten atılan, fabrikasından kovulan işçilerin sayısı binleri geçti. Varoşlarda güvencesiz çalıştırılan ve kriz bahane edilerek çıkartılan işçilerin geneli genç ve kadın işçilerden oluşmuyor mu? Yarı zamanlı çalışmaya zorlanan, okul işyeri arasında mekik dokuyan, okuyayım derken evi nasıl geçindireceğim diye düşünen ve bütün bunlar olurken seçim hırsına kurban giderek bursuna da el konulan yine bizler değil miyiz? Savaş politikalarına kurban giderek ölmek zorunda olan bizler değil miyiz? Dünyayı bizler için güzelleştirmek vaadinde bulunanların bizleri kan ve savaşın ortasına atmasına daha ne kadar rıza göstereceğiz? Kapı önüne koyulmamıza mı yanalım, değil yaşamaya ulaşım ücretlerimize dahi yetmeyen burslarımıza göz diken anlayışa mı içerlenelim yoksa savaşta ölebilecek olmamıza mı yerinelim? Hayır, hiçbirini yapmayalım. Her sınıflı toplumda iktidardaki sınıflar, sömürüyü, baskıyı gizlemek ve meşrulaştırmak için 'hurafeler' üretirler. Biz farkında olduğumuz bu hurafeleri, efsaneleri daha fazla insana anlatalım, örgütlenelim.

29 Mart. Bu tarih aslında bir geçiş tarihi bizim açımızdan. Hemen öncesinde Newroz coşkusu ve ardından da o coşkuyla 1 Mayıs geliyor. Dolayısıyla 29 Mart yerel seçim çalışması aslında çalışmaya başladığımız andan itibaren Newroz ve 1 Mayıs çalışmalarını da büyük ölçüde belirleyecek. Gençliğimizin dinamizmini ve coşkusunu sömürgeciliğe ve savaşa karşı haykırdıktan kısa bir süre sonra işçi sınıfı ve ezilen halkların birlik, mücadele ve dayanışma günü için sokaklarımızı doldurmuş, kortejlerimizi kurmuş ve hep bir ağızdan sloganlarımızı oligarşik diktatörlüğün suratına haykırmış olacağız. Yoldaşlar ayakbağlarımızın bağcıklarını sıkı bağlayalım. Belki geçen senelere oranla daha fazla yorulacağız, belki fırsat olmayacak rahatça oturmak ama bütün bu yorgunluğun, alın terinin meyvesini kuracağımız kitlesele kortejlerle, sesimizin sokakları çınlatan yankısıyla alacağız. Yapacağımız sohbetlerde haklılığımızı anlatacağız, dertlerimizin çözüm yollarını beraber konuşacağız. Düşüncülerimizi doğru araç ve yöntemlerle anlattığımız vakit, kitlelerde nasıl bir silaha dönüşeceğini hep beraber göreceğiz. Yoldaşlar! Bilinci ve iradeyi kuşandıktan sonra üstesinden gelebileceğimiz zorluk yoktur. Öyleyse bilinci ve iradeyi sokaklarımıza taşımanın vaktidir. Hepimize kolay gelsin.

{ BELLEK }

zeki erginbay'ı hatırlamak

ŞABAN İBA

Zeki'nin Katli

1948 yılında İstanbul'da doğan Zeki Erginbay, 1968 yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'ne girdi. Üniversitede öğrenci liderlerindendi. 12 Mart 1971'de tutuklanarak Dev-Genç ve THKP-C davalarından yargılandı. Sağmalcılar, Davutpaşa, Selimiye ve Maltepe cezaevlerinde yattı.

1974 yılında af yasasından yararlanarak cezaevinden çıkan Zeki, Genç Sosyalistler Birliği'nin içinde yer aldı Türkiye İşçi Partisi kökenli olan Zeki, 1976 yılından itibaren Kurtuluş hareketine katıldı.

1975 yılından itibaren İnşaat Mühendisleri Odası'nda (İMO) profesyonel olarak çalışmaya başladı ve Teknik Güç Dergisi'nin yazı işleri müdürlüğünü üstlendi.

Zeki Erginbay Kurtuluş Hareketi'nin 1976'dan sonra İstanbul'daki örgütlenmesinde önemli katkıları olan militan bir devrimciydi. Özellikle TKP'ye karşı ideolojik mücadelede gerek teorik politik çözümlerinde ve gerekse pratik faaliyette önemli bir rol üstlenmişti.

Bu bağlamda Kurtuluş Sosyalist Dergi'nin 6.sayı-sında (Kasım-1976) yayınlanan "TKP Üzerine" başlıklı yazıyı Zeki yazmıştı. TKP üzerine kapsamlı bir eleştiri olan bu yazı aynı adla broşür olarak da yayınlanmıştı.

Bu yazı/broşürün sonunda söyledikleri Zeki'nin öngörülerinin ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir. Zeki 1976 Kasım'ında şöyle demiş:

"1971 sonrası ülkemiz sosyalist hareketinin ideolojik-politik ve örgütsel dağılıklığından yararlanarak, geçici ve kof bir 'ilerleme' kaydeden TKP'nin artık maskesi düşmüş ve reformist yüzü deşifre olmuştur."

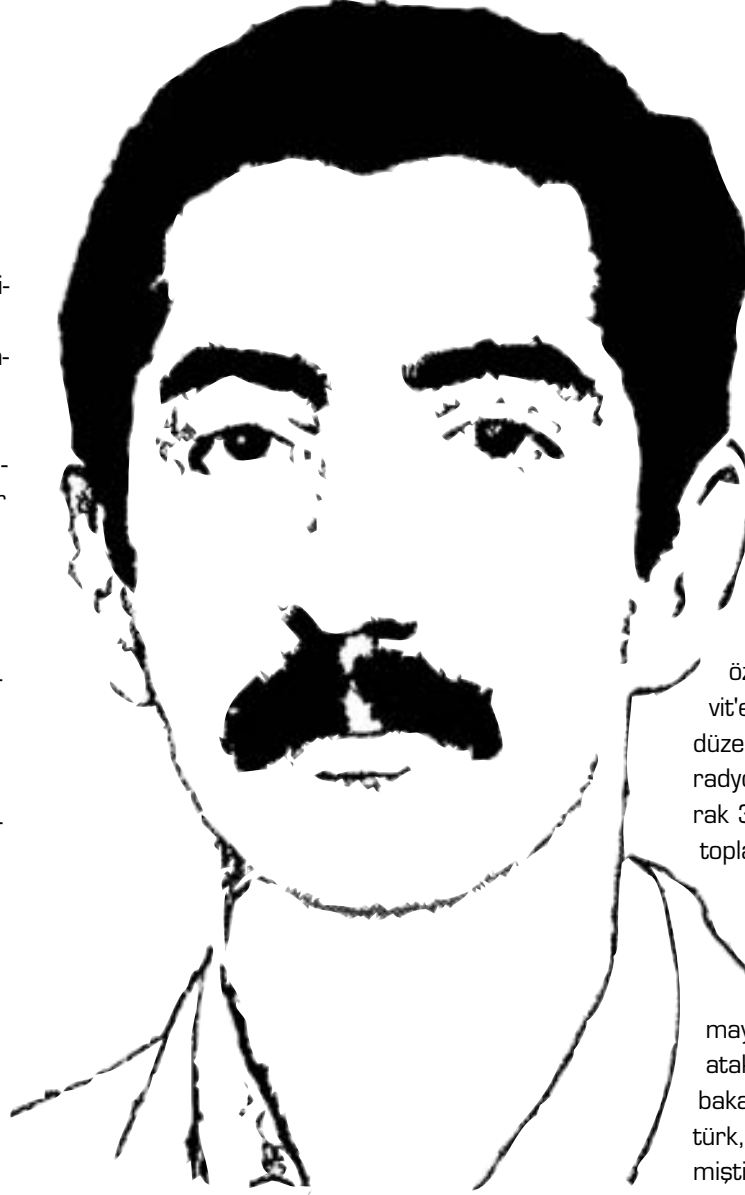
"TKP Türkiye halklarının kurtuluşu mücadelesinin zaferine kadar, onun dışında ve hep onu çelmeleme umuduyla bir 'mülteciler' partisi olarak yaşamaya mahkum olmaktan kurtulamayacaktır."

TKP'nin sonu gerçekten tam da böyle oldu. Türkiye halklarının kurtuluş mücadelesini bile göremeden, Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından kendisi dağıldı. Zeki, 23 Ocak 1977 günü Şişli-Osmanbey'de çalıştığı İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nden çıkışında güpegündüz kaçırılmıştı. Ana yola park etmiş bir arabaya bindirildiğini görenler olmuştu.

Bütün aramalara rağmen hiçbir yerde izine rastlanmadı. 12 gün sonra, yani 5 Şubat 1977 günü Şişli yolu üzerinde cesedi bulunan Zeki'nin, cesedinin incelenmesi sonucunda sol göğsünde bir kurşun yarası ve vücudunun çeşitli yerlerinde işkence izleri tespit edilmişti. Cesedi inceleyen uzman doktorlar, Zeki'nin işkencede ve muhtemelen elektrik işkencesinde öldürüldüğünü, daha sonra kalbine tabancayla ateş edildiğini saptamışlardı.

Yeni Bir Dönemin Başlangıcı

Zeki'nin öldürüldüğü 1977 yılı başı Türkiye'de yeni

bir dönemecin başlangıcıydı. Bu dönem, 12 Eylül 1980 askeri müdahale koşullarının oluşması için Özel Harp Dairesi'nin etkin bir şekilde siyasal ve toplumsal hayata müdahaleler yapmaya başladığı bir dönemin başlangıç noktasıydı.

O günlerde AP, MSP, MHP ve CGP tarafından kurulan 1. Milliyetçi Cephe hükümeti işbaşındaydı.

Son bir yıl içinde sadece İstanbul'da 510 öğrenci olayı meydana gelmiş ve bu olaylarda 13 öğrenci ölmüş, 254 öğrenci yaralanmıştı. Ocak ve Şubat ayları faşist saldırıların yoğunlaştığı aylardı. Ayrıca ekonomik kriz giderek derinleşmekte, hükümet grevleri ertelemekte ve zam üstüne zam yapmaktaydı.

Mart başında, yani MC Hükümeti'nin görevde olduğu süre içerisinde Türk lirası 9. kez devalüe edilerek TL'nin dolara karşı toplam kaybı %30'ları bulmuştu.

Nisan'dan itibaren faşist saldırılar Türkiye'nin her yerinde yaygınlaşmıştı. Faşistler polisle işbirliği halinde yasal mitinglere bile saldırmaktaydı. Nisan'ın sonuna doğru (26 Nisan) CHP lideri Ecevit ve beraberindekiler, Nispetiye'de açık hava toplantısı yaparken, MHP ve AP'lilerin saldırısına uğramıştı. Ecevit iki gün sonra Erzurum'da da saldırıya uğramış ve 7 kişi yaralanmıştı.

Mayıs ayı Özel Harp Dairesi'nin saldırılarıyla geçmişti: 1 Mayıs'ta DİSK'in İstanbul Taksim Meydanında kutladığı "1 Mayıs İşçi Mitingi" bazı binaların pencere

ve damlarından meçhul kişiler tarafından açılan ateşle kana bulanmıştı. Onbinlerce kişinin üzerine açılan ateş sonucu çoğu çıkan panik neticesinde ezilerek olmak üzere 34 kişi ölmüş, yüzlerce kişi yaralanmıştı. Ayrıca Mayıs sonunda, İzmir'in Çiğli Havaalanına indiği sırada Ecevit'e karşı bir suikast girişimi daha yapılmıştı.

Mayıs'tan itibaren Türkiye tarihinin en büyük döviz sıkıntısını yaşamaya başlamış, IMF Türkiye'ye borç vermek için, genel seçimlerin ve yeni bir devalüasyonun yapılması için iki koşul öne sürmüştü.

Haziran başında Başbakan Demirel, CHP Genel Başkanı Ecevit'e gönderdiği gizli ve kişiye özel bir mektupta, "İstihbarat örgütlerinin, Ecevit'e, Taksim Alanı'nda yapılacak mitingde suikast düzenleneceği" haberini aldıklarını bildirmişti. Ecevit, radyoda yaptığı bir konuşmada bu mektubu açıklayarak 3 Haziran'da mitingde gitmiş ve büyük bir kalabalık toplamıştı.

Haziran başında (5 Haziran) genel seçimler yapılmış ve seçimlerde CHP-213, AP-189, MSP-24, MHP-16, CGP-3, DP-1 milletvekilliği kazanmıştı. CHP'nin iktidar olmasa da iktidar olmaya yakın sayıda milletvekili çıkarması CHP'nin bir atak yaptığını göstermişti. Seçimlerin ardından Başbakan Demirel istifa etmiş ve Cumhurbaşkanı Korkutürk, hükümeti kurma görevini CHP lideri Ecevit'e vermişti.

Diğer partilerin hepsinden ret yanıtı alan Ecevit azınlık hükümeti kurmak zorunda kalmıştı. Ecevit kabinesinde göreve başlayan Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, ilk iş olarak "gençlik kampları" adı altında faaliyet gösteren komando kamplarını kapatmıştı.

Temmuz başında, Ecevit'in azınlık Hükümeti, TBMM'de 217 kabul oyuna karşılık 229 ret oyu ile güvenoyu alamamış ve ardından Korkutürk, AP Lideri Demirel'e hükümeti kurma görevini vermişti.

Demirel, Ecevit'in "AP-CHP Koalisyonu kuralım" önerisini reddederek AP-MHP-MSP Koalisyon Hükümetini, yani 2. Milliyetçi Cephe Hükümetini kurmuştu.

Demirel başkanlığındaki 2. MC Hükümeti TBMM'de yapılan oylamada, 219'a karşın 229 oyla güvenoyu almış ve Demirel ilk iş olarak Türk Lirasını devalüe etmişti.

DİSK Başkanı Kemal Türkler, MC Hükümetine karşı "Ulusal Demokratik Cephe" çağrısı yapmış ve Ağustos ayı oldukça hareketli geçmişti: Ankara'da faşist saldırılar yoğunlaşmış, yurt çapında elektrik kısıntısı had safhaya ulaşmış, tekel maddelerine ortalama %60 zam yapılmıştı.

Bu arada, 30 Ağustos Askeri Şura toplantısında, ileride 12 Eylül müdahalesinin önderlerinden iki generalin terfileri yapılmıştı. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na oramiral Bülent Ulusu, Kara Kuvvetleri Komutanlığına da Kenan Evren getirilmişti.

{ BELLEK }

Eylül başından itibaren, döviz sıkıntısı nedeniyle LPG ve benzin sıkıntısı başlamış, hemen her şeye zam yapılmış ve %10 oranında yeni bir devalüasyon yapılmıştı.

Ekim başında, kahve satışları durdurulmuş, Türk-İş bir muhtıra hazırlayarak, parti liderlerine ve Cumhurbaşkanı'na vermiş; bira, deterjan, kibrit ve sabuna yüklüce zam yapılmıştı. İzlenen ekonomi politikaları nedeniyle İSO Başkanı, "Bu hükümet artık muhatap kabul edilemez" demişti.

Kasım ayında yaklaşık 165 gündür devam eden TBMM Başkanlık sorunu nihayet çözülmüş ve 38. turda CHP'li Cahit Karakaş, 227 oyla Başkan seçilmişti. Kasım sonunda Türkiye'nin 210 milyon dolarlık borcunu ödememesi üzerine, Irak, petrol boru hattıyla Türkiye'ye verdiği petrolü kesmişti. Bu arada Financial Times gazetesi "Türkiye iflas etmiş bir ülkedir" diye yazmıştı.

Aralık ayında (11Aralık) yerel seçimler yapılmış, seçimler sonunda 67 ilin, 42'sini CHP, 15'ini AP, 5'ini MHP, 3'ünü MSP ve 2'sini de bağımsızlar kazanmıştı. Yerel seçimler sırasında Türkiye'nin birçok yerinde protesto ve çatışmalarda 13 kişi ölmüş ve 87 kişi yaralanmıştı.

Yılın son günü, yani 31 Ocak'ta Meclis'te yapılan gensoru görüşmelerinde 218 olumlu, 228 olumsuz oy alan hükümet ilk defa bir gensoru ile düşürülmüştü. 1977 yılı içinde faşist saldırılar ve anti-faşist mücadelede 157 kişinin öldüğü, 1667 kişinin yaralandığı açıklanmıştı.

Yeni yılın ilk günü, yani 1 Ocak 1978'de Cumhurbaşkanı Korutürk, hükümeti kurma görevini Ecevit'e vermişti. Bir gün sonra Ecevit, AP'den ayrılan ve bağımsız olan 11 milletvekili ile CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve DP Genel Başkanı Faruk Sükan'ın da yer aldığı Bakanlar Kurulu listesini açıklamıştı. Ecevit'in hükümetinde CHP dışından Hükümeti destekleyen herkese birer Bakanlık verilmişti.

Zeki'nin Dostları

Zeki son derece hareketli, esprili, çalışkan, mütevazı ve çevresinde oldukça sevilen biriydi. Hiçbir düşmanı yoktu. Onu herkes severdi ve sayardı. Çünkü, Zeki bulunduğu yere adeta ışık saçardı.

Bu nedenle onu, onun anısını birçok kişi ve kurum sahiplenmişti:

1 Haziran 1972'de yayın hayatına başlayan, 12 Eylül 1980'de kapatılan İMO'nun Teknik Güç Dergisi, yıllar sonra 1 Mart 2003'te yeniden yayınlamaya başladığında, Zeki'nin anısına bir saygı ifadesi olarak yeni Teknik Güç Dergisi'nin yazı işleri müdürü olarak adı yazıldı. Hala çıkmakta olan bu dergide Zeki'nin adı yazıldığıdır.

İlhan Selçuk hala hatırlıyor mu bilemiyorum. O da Zeki için çok güzel bir yazı yazmıştı. 12 Mart'ta onun gibi işkence gören ve Zeki'yi cezaevinden tanıyan İlhan Selçuk'un 11 Şubat 1977'de Cumhuriyet'teki köşesinde yazdığı yazının bir bölümü şöyleydi:

"Hapishane, tutukevi, demir parmaklıklar, sıkıyönetim, fakülte [İnşaat Mühendisliği], dergi [Teknik Güç], zulüm, tabanca, bıçak, işkence, ölüm, morg, mezarlık, otopsi... Kısa süren bir ömrün hızla çevrilen sayfaları. Bu yaşam öyküsü 1970'ler Türkiye'sinin kesitidir. Zeki ve Zeki'ler ölümlerken yaşamın utancı toplumun yüzüne yansımaz mı? (...) Zeki gibi yaşarsa insan, bin yıllık insanlık sürecini otuz yaşına varmadan özümser mi? Şu dakikada bilemem. Yazının şu satırlarına vardığımda, bildiğim, içime çöken sızıdır. Ze-

ki'nin ölümü üstüne yazıyorum. Şimdi tek gerçek bu. Ama Zeki'nin ölümünde nice doğumların özü oluşuyor. Bir gerçek bu. Bu gerçek, Zeki Erginbay'ın ölümünden daha evrensel bir gerçektir. Zeki yaşarken biliyordu bunu. Bilmese seçer miydi seçtiği yolu; ölmüydü öldüğü gibi..."

Tabi ki, bu satırları yazan şimdiki Ergenekoncu İlhan Selçuk değil. O İlhan Selçuk, 12 Mart döneminde işkence gören ve 12 Mart direnişini selamlayan İlhan Selçuk'tu!

Zeki'nin Can Yücel'le de güzel bir dostluğu vardı. Zeki'den kalan Can Yücel dostluğu 12 Eylül'e kadar bazı Kurtuluşçular tarafından sürdürülmüştü. Can Yücel Zeki için bir şiir yazmış ve bu şiiri Zeki'yi anma gecelerinde okumuştur. Can Yücel'in "Ağıt" başlıklı şiiri şöyleydi:

AĞIT

Dün gece seyrine gömdüm
cerenim

Kızlar ne kadar çok
seviyorlarmış ki seni
Mosmor olmuş gülyazı
bedenin.

Mosmor olmuş gülyazı
bedenin.

Düşmüş sanki erguvanlar içinde

En genç burcu yıldızlardan
bir kalenin

En genç burcu yıldızlardan
bir kalenin

Uçmuş sanki uçsuz bir uçuruma

Gökyüzünün çakır gözlerinden

Gökyüzünün çakır gözlerinden

Düşmüş damla, bir deniz feneri

Işıklarıyla şile bezlerinin

Güdüyor çobansız kalmış

tekneleri

Son olarak Zeki'nin anısını onun soyadını kullanarak devam ettiren Şerif Erginbay'dan, daha doğrusu Mehmet Bozkurt'tan söz etmek istiyorum.

1957 yılında Antalya'da doğan, asıl adı Mehmet Bozkurt olan ve hala Şerif Erginbay mahlası ile şiirler yazan bir eski Kurtuluşçudur. Fizik olarak da Zeki'ye çok benzeyen Mehmet Bozkurt, bu soyadını neden ve nasıl seçtiğini şöyle anlatıyor:

"Ortaokul yıllarımdan beri şiir heveslisidim ve giderek güncel iklimin duygularını daha çok yansıtmaya, görev aşkıyla, emeği ve mücadeleyi yüceltmeye adanmış acemice de olsa 'bizce' anlamlı şiir olanın ardından koşturuyordum. Soyadımın güne göre keskin, antipatik ideolojik anlamı, günün illegalite abartısı vb. nedenlerle kendime mahlas arıyordum. Zeki Erginbay üstüne abilerimizin yaptığı konuşmalarından karakter ve fizik olarak bana yakıştıranlardan sonra kendime Erginbay soyadını seçtim. Bu bir tür vefa, süreklilik, adını yaşatmak vb. karmaşık duyguların sonucuydu. "Şerif" ise daha özel arkadaşlığımız olan başka bir kaybımızın adıydı".

Şerif Erginbay'ın Zeki'ye atfettiği bir şiiri şöyle:

İki Kıyı/da Bir
İç göğümün
silahın sulansın
eğ içine kuşkuyla
namlu şakağında
düş açsın göğüme.

Gözlerin kıyı özlemi
zaman açtır tenimde
al bulutumu
seviştir bademinle
-çiçeğim içde-

Boz patikam
barbar oyunlarını
tene giren bıçağın.

Her yol
kavşağını özler.

Açtı iki kıyıda
nar çiçeği şafağın.

İki kıyıda
güvercinin uzun uykusu
düş görür ellerimde.

İç göğümün
al bulutumu
tene giren bıçağın

sar iki kıyıda
yarasına gökkuşağının
-çiçeğim içde-

Sonuç Yerine Bir Vurgu

Mehmet Bozkurt, yukarıdaki açıklamayı internette yaptığı sayfanın altındaki Yorum sütununa "adsız" imzasıyla bir not düşülmüş. Bu notta "Zeki Erginbay'ın adını sanatınızda yaşatma fikriniz gerçekten şairane bir yaklaşım. Bizler de onun adına Erginbay Yayıncılığı kurduk. Başarılarınızın devamını dilerim Yoldaş" diyor. Bu notu okuyunca Erginbay Yayıncılığı nasıl kurulmuş günleri hatırladım. Kurtuluş'tan ve Kurtuluş geleneğinden kopuşların yaşandığı o günlerde kurulmuş bu yayınevinin adının Erginbay olması bile "Kurtuluş'tan kurtulmak" isteyen bazı arkadaşlar tarafından eleştiri konusu yapılmıştı.

Dahası mezarının yeri bile unutulmuş Zeki'nin "mezar başı" anmalarını da bu sıralarda başlatmıştık. Necdet Adalı ve mücadelede yitirdiğimiz diğer Kurtuluşçuları yeniden hatırlamak da bu dönemde olmuştu.

Çünkü ÖDP sürecinde sadece örgütsel olarak değil, ideolojik ve politik olarak da tasfiye edilmeye çalışılan Kurtuluş Hareketi'nin yok olup gitmesine başlatılan mücadele, başka bir ifadeyle yeniden ayakları/temelleri üzerine oturtulmaya çalışılması çabaları da bu dönemde gerçekleştirilmişti.

{ YAŞAM }

sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleriyle metal işçilerine adanan bir ömür;

süleyman türker'in ardından...

YILMAZ KIZILIRMAK

Bir sabah görev yaptığınız kuruma geldiğinizde, faks cihazından sarkan kağıda uzanıp baktığınızda, bir dostunuzun ölüm haberiyle karşılaşsanız ne olur?

Onca siyasal kavgalara rağmen, 22 yıl hiç etkilmeden süren bu dostluğu lanet olası kanser 4 ayda nasıl sonlandırabilir? 1990'da Aselsan örgütlenmesini yaratan ve aylarca direnişe önderlik eden, egemenlerin tehdit ve saldırılarına boyun eğmeyen SÜLEYMAN TÜRKER, kıtırık bir mikroba nasıl teslim olabilir ki!? Kalp krizine bile yenilmediğin o günlerde söylediklerini nasıl unutabiliriz. Köleliği başkaldırıya, örgütlenmeyi direnişe, direnişi düğüne dönüştüren böyle bir insanın öldüğüne kim inanabilir ki? Aselsan fabrikası karşısındaki o tarlada düğün halayını, el ele omuz omuza çektiğimiz o günleri hatırlayan binlerce insan nasıl inanabilir buna? Tarlada nikâhına tanıklık ettiğin Otomobil – İş sendikasının çiçeği burnunda çifti Akif ile Serpil, şimdi o evlilik yıldönümünü nasıl kutlayacaklar bu acıyla yaşarken.

Ele avuca sığmayan haylaz, tembel oğlun Erman sayende bitirdi okulunu da. Belki bir baltaya sap olamadı ama artık olgunlaştı bak. Kızın, biricik kızın Esen okulunu bitirdi, evlendi, yarın dede dede diye eline ayağına dolaşacak bir torunla, yaşayacak günler varken nasıl da terkettin sessiz-

ce böyle. Buna hakkın var mıydı senin sevgili başkan.

1986 ve sonrası yıllarda Otomobil – İş'te yaşanan saflaşmada çağdaş sendikacılığı savunanlardan uzak durup bizimle, devrimci muhalefetle sonuna kadar birlikte olmuştun. Yapılan temsilciler kurullarında her zaman devrimci işçilerin, proleter sosyalistlerin kürsüyü kullanmaları için kendini ortaya atar, bizler için kavga etmekten çekinmezdin. O dönemde proleter sosyalistlerden Rabak'ta Ekrem KÖSEDAĞ, Asilçelik'te Abdullah YAZITAŞ ve beni her zaman sohbetle ihtiyaç duyduğun insanlardan görürdün. İşçi Dünyası Temsilcisi Dursun Ali 2 ay yanına uğramasa merak eder sorardın. Bu memlekete Hüseyin TAKA gibi insanlar gerek derdin. Gösteri ve Yürüyüşler yasasının muhaliflere hak tanımadığı bir dönemde, yanına Belediye İş ve Tümtis şubesini alarak eski terminalin yanında, Fen işlerinin önünde, ısrarla 1 Mayısları kutlama cesaretin nasıl unutulabilir ki Süleyman abi...

1988'de birlikte Bursa'ya mitinge gitmiştik otobüste güle oynaya. O zaman da Ankara'yı ayaklandıran, Bursa'ya mitinge gitme konusunda önyak olan yine sendin. Sonra, 1990'da Çorum/Bayat'ta sendikaya üye olduğu için işten atılan, Türk – İş'in sahip çıkmadığı, 'dağda direnen

maden işçileri'ne benim Kurtuluş muhabiri olarak gittiğim, gelip bilgilendirip işçilerle dayanışmak gerektiğini anlattığımda yine ilk çırpınan sen olmuştun başkan. Bir otobüs tutup içini Ankara'nın muhalif kadroları ve öncü işçileriyle, bagajını ise giysi, battaniye ve gıda maddeleriyle doldurup Bayat yollarına düşen, Direniş Tepesinde ambalaj naylonlarından kurulan derme çatma çadırlarda yaşayan işçileri gördüğünde çok kötü olan insanlardan biri yine sendin. Ama sevgili başkan bazen bizleri şaşırttığın da, güldürdüğün anların da olmadı değil hani. Sanırım 1989 yılı Nisan ayında İstanbul Çağlayan'da bir miting vardı, yine otobüsleri tutmak için hemen kolları sıvamıştın. O zaman Hüseyin TAKA abi de bizimle gelmişti, İnsan Hakları Derneği konuşuyorsa bizim de konuşma hakkımız var diye dayatan Özgür – Der, mitingin platformunu kuşatmış, gerginlikle birlikte çatışma kaygısı sarmıştı. Çatışmaya meydan vermemek için miting erken bitirilmişti hani. Sol arasındaki gerginliği fırsat bilen polis saldırmıştı biliyorsun. Polis yakaladığını dövüyor, herkes bir yerlere kaçarak meydandan uzaklaşmaya çalışıyordu hatırlarsın. Hüseyin ağabeyle Trakya tarafından mitinge işçi getiren otobüse telaşla binip uzaklaşırken, sen ise sakin bir yürüyüşle meydandan uzaklaşmayı tercih etmiştin Süleyman abi. İlerleyen saatlerde Otomobil – İş genel merkezinde doktorların yaralanan işçileri

{ YAŞAM }

ayakta tedavi yaptığını, yara almayan 4 kişiden birinin ben, diğerinin Hüseyin TAKA ağabey olduğunu biliyorsun. Sevgili Süleyman başkan, sen de yaralılar arasındaydın. O sakın yürüyüş sırasında, polislin zalım tahta joplari öğrencilerden, işçilerden sonra seni de bulmuş ve yaralamıştı. Üstelik, 'ben sendika başkanım' demene rağmen polislin tutumu değişmemişti.! Ahh sevgili başkan ahhh, ne kadar çok yapmıştık bunun mavrasını o günlerde. Polisin senin gibi devrimci sendikacıları bu dayaktan muaf tutacağını nasıl düşünebilirdin bir an için de olsa! Sayıları da hep yanlış sayardın mitinglerde, Çağlayan'da bahse girip 1 takım elbise kaybetmiştin hatırladığım kadarıyla. O kadar çok iyimserdin, umutluydun ki, 5 bin kişilik mitinge, '15 binden az değil' der ve ısrar ederdin.

O kadar çok güzel anılarımız var ki hatırladığım. Yazları Otomobil – İş üyeleri, eş ve çocuklarıyla piknik yapmaya başlamıştık Kızılcahamam'da bir dönem. Seninle yaptığımız piknikler muhteşemdi. İşçilerin eş ve çocuklarını kaynaştırmak için ne yarışmalar yapar eğlenirdik. Sen ise mangalda bize köfte ve tavuklar hazırlar aksırınca kadar doyururdun. Ama yerine göre senin cebinde akrep olduğunu da söylerlerdi biliyor musun? Sen tutumlu bir yöneticiydin, savurgan değildin ve mümkün olduğu kadar ekonomik davranıyordun.

Çok güzel yıllardı şimdi gerilerde kalan. Abdullah KAHRAMAN Türk Telefon'da, Kürt Memet, İbrahim ile Veli Treysan'da, ben ise Soyut holding'in Polatlı'daki fabrikasında çalışıyorduk. Her birimiz bulunduğumuz fabrikalarda Otomobil – İş sendikasının örgütlenmesini yapıyor, her vardiya sonu sendikada buluşup o günü birlikte değerlendiriyorduk. Devrimci Dayanışma Komitemiz ve Dayanışma fonumuz vardı o dönemde. Nerde öne çıkmış ileri bir direniş, toplumsal bir kavga, başkaldırı var, hemen bir heyet oluşturup gönderiyor, ekonomik katkılarımızla birlikte sınıf dayanışmamızı sunuyorduk. Polis sendikasının içinde yaptığımız sohbetlere, toplantılara bile müdahale ediyordu o dönemde ve sen karşı duruyordun. Muhalif kesimlerin bir araya gelip konuşacağı, toplantılar yapacağı mekânlar yoktu, sen Otomobil – İş'in kapılarını herkese açtın. Adeta demok-rasi yuvası olmuştu sendikamız. Otomobil – İş, Maden – İş'le birleşip Birleşik Metal – İş adını aldığında da bir değişen olmadı bu tutumunda.

Seninle sonra ÖDP'de buluştuk. Sen GBK ile ben ise KURTULUŞ ile oraya gelmiştik. Nice kavgalar yaşadık partide de, sen asla bu kavgalara taraf olmadın ve içinde yer aldığın ekibi destekleyici olumsuz tutumlara girmedin. ÖDP'yi terki vıran eyleyip SDP'yi kurduğumuzda yine SDP'li dostlarına kapını ve yüreğini açık tuttun. Birçok toplantımız senin sunduğun olanaklar çerçevesinde Birleşik Metal – İş Anadolu Şube Salonunda gerçekleşti. Şube Başkanlığından Genel Merkez yöneticiliğine seçildiğinde, İstanbul'a yerleşti-

ğinde partili arkadaşlarıma çok dedim zaman zaman gidin Süleyman başkanın çayını için diye ama olmadı üzgünüm. Her görüştüğümüzde, 'sizinkiler bana uğramıyor' diyordun, bu bir serzenişti biliyorum. Çünkü bizinkileri hakikaten samimi buluyor ve seviyordun.

Birçok kongreye delege olarak beraber katıldık, hep yakın olduk, benzer şeyleri düşünüp birlikte davrandık. Bizi yıpratmak için her yolu mübah görenler, metal işçilerinin desteğini kaybedip koltuklarını yitirdiklerinde Hak – İş'in kapılarını aşındırdıklarını üzümlere gördük. Bize sınıf ve kit-le sendikacılığı yakışırdı hep sevgili başkan. Onlara, Çağdaş sendikacılara ise şimdi Hak – İş'in bölge temsilcilikleri yakışıyor Süleyman abi...

Sevgili başkan Süleyman TÜRKER, Kurtuluşçular senin dostluğundan her zaman mutlu olmuşlardır buna inan. Ama yeteri kadar ilgilenmeyişimizi, çayını içemeyişimizi, sohbetimizi esirgememizi ne olur mazur gör. Bu günler böyle böyle geçecek, proleter sosyalistler senin gibi

insanların dostluğunu, kıymetini ve kadrini elbet anlayacaklar inan bana. Hani Bursa Grammer işçileriyle dayanışma gecesinde, Bursa'lı yoldaşlarım hakkında gözlemlerin ve söylediklerin vardı ya noktasına kadar katıldığım. O bir gün mutlaka bizim genel yaklaşımımız olacak söz veriyorum sana.

ÖDP bir üyesini, Birleşik Metal – İş sevgili yöneticisini, Kurtuluşçular ise değerli bir dostunu kaybettiler.

1953 yılında, Çankırı/Kurşunlu'da hayata gözlerini açan bir can, 10 Ocak 2009'da, kahrolası, inanılmaz bir gerekçeyle toprağa düştü yıldızlar gibi kayarak.

Daha söylenecek çok şey var ama gereği de yok.! Çünkü hangi sözcük seni anlatmaya, hangi kavga seni tarif etmeye, hangi güzellik seni çağrıştırmaya yeter ki!

Sevgili başkan Süleyman TÜRKER, seni hiç unutmayacağız.!

[POLİTİKA]

emek, barış, özgürlük şiarıyla seçim alanlarına!

DİLAY İNKAYA

2 9 Mart 2009'da yapılacak yerel seçimlere, dünya, bölge ve ülkede yaşanan ağır ve karmaşık sorunların birbirini besleyen ve tetikleyen bir biçimde gelişerek emekçileri ve ezilenleri çok yönlü bir biçimde kuşattığı bir atmosferde gidiyoruz. Bu nedenle yerel seçimler; dünya, bölge, ülke gerçekliğinden kopartılmadan bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Dünya kapitalizminin merkezi ABD'de başlayan finansal kriz, öteki ülkeleri ve reel ekonomileri de kapsamına alarak sarsarken, devlet ve sermaye krizin faturasını işçilere, emekçilere ve ezilenlere kesmek için saldırılarını yoğunlaştırıyor, siyasi baskılarını artırıyor. Türkiye krizden en fazla etkilenen ülkelerin başında geliyor. IMF ve DB gibi emperyalist mali merkezlerden bağımsız bir ekonomi politikası olmayan Türkiye, sürekli cari açığı ve dış borcu büyüyen bir ülke konumunda bulunuyor. Hükümet, krizin yükünü sessiz bir biçimde emekçilerin ve ezilenlerin sırtına yüklemek istemektedir.

Şu gözden kaçmamalıdır ki kadınlar ezilen toplumsal bir kesim olarak krizin ve körüklenen şovenizmin, savaş ortamının olumsuz yansılarını en derinden yaşayanların ve faturayı en acı ödemek zorunda bırakılanların başında gelecektir. Diğer yandan krizin toplumsal ve siyasal sonuç-

ları "öngörü sınırları"ni aşan boyutlar kazanmaya başlama eğilimi gösterdiğinde, krizin sınıfsal iç yüzünü gizlemek ve "hedef şaşırtmak" için şovenizm körüklenebilir, milliyetçi tepkiler histeriye dönüştürülebilir ve ülke bir "etnik iç savaş"a sürüklenebilir.

Dolayısıyla krizi, halklar üzerinde oynanmak istenen bu tür siyasi oyunları boşa çıkarmak ve yıllardır kesintisiz biçimde sürdürülen sermayenin saldırılarını (yeni liberal politikaları) püskürtmek, krizi emekçilerin ve ezilenlerin lehine dönüştürmek için bir imkan olarak değerlendirmek gerekir.

Uzun bir zamandır başta ABD olmak üzere emperyalist güçler, bölgede süren işgal ve yeneden paylaşım kavgasında istenilen sonuçları almak ve krizin faturasını bütünüyle ezilen halklara çıkartmak için bölge ülkelerinin kaynaklarını yağmalamaya devam ediyor, bunun için askeri, siyasi, iktisadi her yola başvuran yeni emperyalist politikalar geliştiriyorlar.

Yeryüzünün mutlak hakimi olma yolundaki militarist stratejisi Afganistan ve Irak'ta karşılaştığı direnişle başarısızlığa uğrayan ve Rusya ve Çin gibi güçleri yalıtma politikalarının sınırına dayanan ABD emperyalizmi, Obama'yla prestij tazelenmek ve hegemonya mücadelesindeki gerileyişini durdurmak istiyor. Obama seçimi kazanır ka-

zanmaz ABD'nin üstünlüğünün yalnızca askeri gücünden değil, aynı zamanda ekonomik, politik ve diplomatik birikiminin tamamından oluştuğunu vurguladı. Açık ki, Obama'lı ABD bölgede süren paylaşım ve hegemonya kavgasından istediği sonuçları almak için neocon kovboy Bush'tan farklı olarak ABD'nin bütün birikim ve imkânlarını harekete geçirecektir. ABD Irak'tan asker çekse bile, bu bölgeden çekilmek anlamına gelmeyecek, tam tersine bölgenin "yerleşik güç"ü haline gelecektir. Emperyalist güçlerin ellerini bölgeden çekmesi ve bölgeye halkların kardeşliğinin hakim olması ancak bölge halklarının birleşik mücadelesiyle mümkündür. Açık ki, bölge üzerinde söz sahibi bütün emperyalist merkezler, işbirliği içinde oldukları bölge devletlerinin desteği ile bölge halklarının barış, demokrasi ve özgürlük mücadelelerini bastırmaya çalışmaktadırlar.

Kardeş Kürt halkına yönelik şovenist ve militarist politikalar sürer, çözümsüzlük derinleştirilirken, Kürt özgürlük hareketi ABD ve AB gibi emperyalist merkezlerle işbirliği içerisinde tasfiye edilmek ve Kürt özgürlük mücadelesi bastırılarak Kürt sorunu birkaç on yıl daha ertelenmek istenmektedir.

Tekelci sermayesi ve ordusuyla, hükümeti ve partileriyle bütün devlet güçleri Kürt halkının ko-

(POLİTİKA)

lektif varlığını, kimliğini, dilini ve kültürünü red ve inkarı sürdürme, Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek Kürt sorununu birkaç on yıl daha erteleme stratejisinde uzlaşmış bulunuyorlar. Oligarşik devlet güçlerinin bu stratejik anlaşmasına bağlı olarak AKP, devletin bütün imkanlarını arkasına alarak, Kürt özgürlük hareketini Kürt halkından izole etmeyi, başta Diyarbakır olmak üzere DTP'li belediyeleri ele geçirmeyi hedefliyor. Açık ki, "Kürt illeri"nde Kürt halkının demokratik iradesini temsilen DTP ile devlet güçlerini temsilen AKP yarışacaktır.

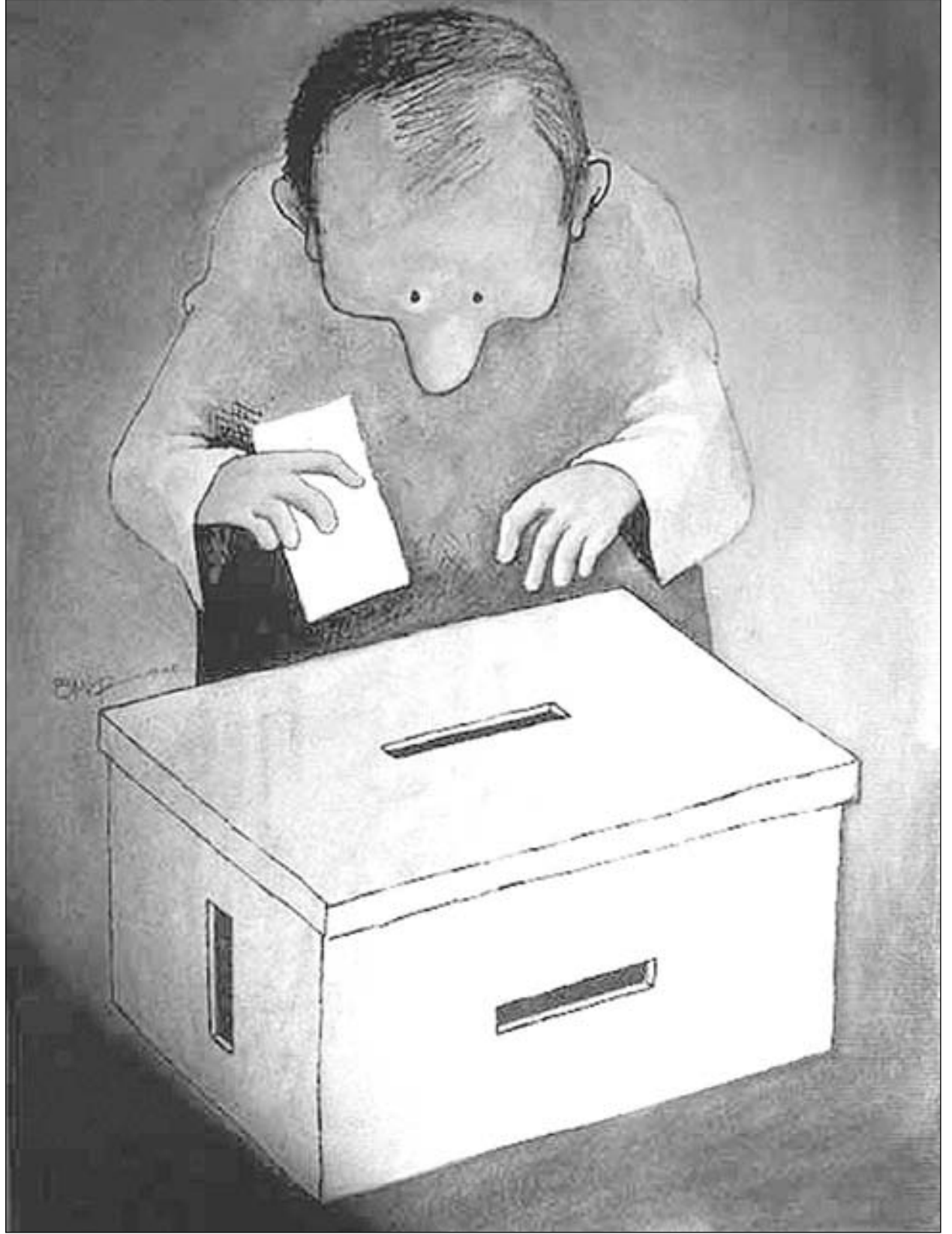
Bu nedenle SDP olarak, yalnızca sosyalistlerin değil, tüm toplumsal muhalefetin "Kürt illeri"nde AKP'ye karşı DTP'yi desteklemelerinin, enternasyonalist dayanışma bağlarını güçlendirmelerinin, "batı metropollerinde" ise şovenizme karşı mücadeleyi yükseltmeye çalışmalarının demokratik çözüm politikasının kaçınılmaz gereği olduğuna işaret ediyoruz.

Bütün bir tarihsel süreç boyunca "merkezi yönetim"in sultanı altında tutulan, hiçbir biçimde "özerk ve demokratik" bir nitelik kazanmayan yerel yönetimler kapsamlı "demokratikleşme" sorunlarıyla yüz yüze bulunuyor. Yerel yönetimlerin "demokratikleşme" sorunlarını "devlet iktidar güçleri"nin "merkezi politikalar"ından bağışık ele almak, yerel yönetimleri "kendinden menkul" görmek ve küçümsemek büyük hata olur. Büyük kentlerin yaşadığı "zorunlu göç" ve göçün yarattığı iktisadi ve sosyal sorunlar, "kentsel dönüşüm projesi" adı altında kentleri yerli ve uluslararası sermayeye peşkeş çeken, kent arazilerinin yağmalanması ve kamu hizmetlerinin tasfiyesi, tarihsel mirasın ve kültürel zenginliğin yok edilmesi, sosyal dokunun bozulması, ekolojik sorunların büyümesi gibi temel sorunları dünya, bölge ve ülke bağlamında yaptığımız tespitlerde değindiğimiz temel sorunların yerellere yansımaları olarak ele almak, bütünlüklü politika geliştirmek gerekmektedir.

Yine bu yaklaşıma bağlı olarak "merkezi yönetim"in resmi anlayışıyla çelişen, geleneksel devlet politikalarının dışına çıkma eğilimi gösteren belediyelere tahammül gösterilemediği gözle önünde. Bu pratik gelmiş geçmiş bütün hükümetlere, devlet iktidar güçlerince empoze edilen devlet politikası olarak her dönemde kendini farklı biçimlerde yeniden üretiyor. Diyarbakır Belediyesi'nin mali kaynaklarının kısılması, ödemelerinin zamanında yapılmaması ve "çok dilli belediyecilik" uygulaması gerekçesiyle Sur Belediye Başkanı'nın İçişleri Bakanı'nca görevden el çektilmesi son zamanlardaki örneklerden bazılarıdır. Elbette sorun yalnızca belediyelerle de sınırlı değildir.

Kabul etmek gerekir ki işçiler, emekçiler ve ezilenler çok yönlü biçimde (merkezi ve yerel) AKP ve CHP gibi devlet ve sistem partileri arasında sıkışmış, onların devletten ve sermayeden bağımsız çıkarlarını eksen alan bir demokratik seçeneğe yoksun durumdadırlar.

Emekçileri ve ezilenlerin çıkarlarını eksen alan bir demokratik seçeneğe ihtiyacı yakıcıdır. İçinde

bulduğumuz koşullar devletten, sermayeden ve onların politik partilerinden bağımsız bir devrimci demokratik seçeneğe ihtiyacı zorunlu kılmaktadır.

Tüm bu tespitlerden hareketle 29 Mart 2009'da gerçekleşecek yerel seçimlerde: SDP, yukarıda sıralanan öncelikli "merkezi ve yerel" sorunları eksen alan bir "asgari seçim programı" doğrultusunda başta emek-barış-özgürlük güçleri olmak üzere, bütün toplumsal muhalefeti kapsayacak "ortak seçim işbirliği" için çalışılmasını gerekli görmektedir.

SDP, bu seçim işbirliğinde kadınlara pozitif ayrımcılığı ve kadın kotasının benimsenmesi ve uygulanmasını önemle savunur.

SDP, yukarıdaki tespitler doğrultusunda, Kürt illerinde DTP'nin desteklenmesine, enternasyonalist dayanışma bağlarının güçlendirilmesine işaret eder ve bu tutumu Kürt illerinde örgütlenen emek-barış-demokrasiden yana politik yapı

ve çevrelere önerir.

SDP, yerelerde "yerel seçim inisiyatifleri/ platformları" oluşturma çalışmalarına hız verilmesi gerektiğine dikkat çeker.

SDP Türkiye'de il genel meclisi seçimlerinde DTP çatısı altında seçime girilmesinin bu politik konjonktürdeki önemine işaret eder.

SDP, gerek seçim sürecinde devletin Kürt illeri başta olmak üzere DTP'ye yönelik olası baskı ve engelleme girişimleri, gerekse seçim sonuçlarının sayımı sırasında yaşanması muhtemel seçim sayım hileleri karşısında yerel ve uluslararası demokratik güçlerce bir bağımsız destek ve dayanışma komitesinin kurulması için çalışacaktır.

SDP, yerel seçim çalışmalarını bu perspektif doğrultusunda emek-barış-özgürlük şiarıyla yürütecektir.

[POLİTİKA]

sosyalistlerin ergenekon'la imtihanı

"İstemek,
'İstiyorum' demek değil,
harekete geçmektir." [1]

NECDET İLERİ

Ergenekon nedir?

Aylardan beri tüm medyayı ve kamuoyunu yoğun bir şekilde meşgul eden şu Ergenekon muhabbetini öyle derin tahlillere gerek olmadan, daha doğrusu temel noktaları göz ardı etmeden basitçe anlatmak/anlamak lazım.

Kuruluşu 1952'ye kadar giden Özel Harp Dairesi adıyla devlet içinde gizli bir örgütlenme var. Demirel'den Kenan Evren'e, Genelkurmay Başkanlığı'ndan Milli İstihbarat Teşkilatı'na kadar devletin resmi kişi ve kurumlarınca kabul edilen bu gizli örgütün asli görevi "ulusal ve sınıfsal mücadeleleri bastırmaya yönelik pasifikasyon" faaliyetleridir.

Kenan Evren anılarında, "Kontrgerilla dedikleri, 1952 yılında kurulmuş Özel Harp Dairesi teşkilatıydı. Düşman işgali karşısında yürütülecek gayrı nizami harple işgal eden bir kuruluştu" demektedir.

'Kontrgerilla', 'Gladio', 'Ergenekon' gibi isimlerle anılan bu örgütün adı, 1991'den sonra NATO konseptine göre Özel Kuvvetler Komutanlığı (ÖKK) olarak değiştirildi.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra CIA tarafından geliştirilen bu örgütlenme, başta NATO ülkeleri olmak üzere ABD'ye bağlı tüm ülkelerde benzer adlarla oluşturuldu.

CIA literatüründe gerillaya karşı kontrgerilla, yani benzer yöntemlerle örgütlenen ve savaştan karşıgerilla uygulamalarıdır. Bu Kontrgerilla faaliyetleri Türkiye'de Özel Harp Dairesi'nin ST.31-21 ve ST.31-15 sayılı Sahra Talimnamelerinde şöyle tanımlanmıştır:

"Adam öldürme, bombalama, silahlı soygunculuk, adam kaçırmak suretiyle tedhiş ve olayları tahrik, misilleme, kundakçılık, sabotaj, propaganda ve yalan haber yayma vb."

Aynı zamanda Kontrgerilla faaliyetinin asıl amacı, yani bir ülkede sürmekte olan gerilla faaliyetinin her türlü yöntem kullanılarak provoke edilmesidir. Dünyanın hiçbirinde bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm amacıyla sürdürülen bir gerilla faaliyeti bu talimnameye yazılan şeyleri yapmaz.

Yani rastgele insan öldürmez, askeri hedeflerin dışında bombalama yapmaz, insanları korkutmaz, provokatif eylemler yapmaz ve asla yalan haber yaymaz. Ama kontrgerilla kuruluş amacına uygun olarak gerilla faaliyetlerini provoke eder. Bu nedenle de gerillanın kıyafetlerini giyerek eylemlere girer, geril-

lanın diliyle propaganda ve ajitasyon yapar. Masum insanları öldürür, insanlarda panik ve korku salan bombalamalar yapar. Böylelikle kitlelerin kafasını karıştırarak gerillayı onların gözünde eşkiya gibi göstermeye çalışır.

Resmi talimnamelere göre bu "Gayrı Nizami kuvvetin yeraltı unsurları kaide olarak kanuni statüye sahip değildir". Yani, bu "gayri nizami" örgütün faaliyetleri de "gayri kanuni" uygulamalara tabidir. Başka bir deyişle bu örgütün eylemleri kanuni soruşturmalara tabi değildir.

Ergenekon ve Psikolojik Harp

Bu örgüt 1952 yılından beri Genelkurmay'a bağlı bir birim olarak faaliyet sürdürmektedir. Genelkurmay ise, ordunun en üst komuta birimi olmasının yanında, askeri ve politik bir merkez konumundadır. Bu nedenle 27 Mayıs 1960'dan günümüze kadar yapılan tüm askeri müdahalelerde olduğu gibi, darbe yapmak Genelkurmayın tekelindedir.

Genelkurmay askeri darbeyi TSK İç Hizmet Yasası'nın "cumhuriyeti koruma ve kollama görevi" doğrultusunda ve emirle yapma yetkisine sahiptir.

Eğer darbe için koşullar uygun değilse veya henüz olgunlaşmamışsa, Genelkurmay bu örgüt kanalıyla Psikolojik Harp taktikleri uygulamaktadır. Bu bağlamda yapılan her şey devletin içinde ve ilgili kurumların bilgisi dahilinde yapılmaktadır.

Ergenekon yargılaması ise, bu örgütlenmenin biraz denetimden çıkan ve biraz da deşifre olan kesiminin Genelkurmayla mutabakat halinde tasfiye edilmesinden başka bir şey değildir.

Ergenekon buz dağının görünen yüzüdür. Bu özel örgüt, yeraltı ve yerüstü örgütlenmeleriyle bir ahtapot gibi toplumu sarmıştır. Düzen partilerinin hükümetlerinden hiçbirinin bu örgütü ortadan kaldırmaya gücü yetmez. Olsa olsa devletin çatlaklarından ortaya çıkan pislikleri temizler veya halının altına süpürür.

1955 yılındaki 6-7 Eylül olaylarından, Kıbrıs Türk Mukavemet Teşkilatına, Kanlı Pazar'dan Kızıldereli Katliamı'na, Malatya, Çorum, Sivas, Kahramanmaraş'tan 1 Mayıs Katliamına, Nevroz saldırılarından Şemdinli'ye, Susurluk'tan Ergenekon'a vb. her taşın altından bu örgüt vardır.

Özel Kuvvetler'den JİTEM'e, Psikolojik Harekat Bi-

rimi'nden Encümen-i Daniş'e kadar "derin devletin derin örgütlenmeleri" faaliyetlerine devam etmektedir. Bundan sonra da devam edecektir.

Susurluk, Şemdinli ve şimdi de Ergenekon olayında bu örgütün faaliyetleri daha net olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca üzerinden uzun zaman geçtiği için, 6-7 Eylül 1955 olaylarında, 30 Mart 1972 Kızıldereli Katliamı'nda ve 1977 1 Mayıs'ında bu örgütün kullanıldığı resmi ağzı tarafından da inkar edilememektedir. Ancak bilinen veya bilinmeyen ve özellikle PKK'ya karşı mücadelede köy yakmalarından, kadın ve çocukların katline ve sayıları binleri bulan kayıplara kadar yüzlerce olayda bu örgüt kullanılmıştır.

Artık bu örgütün ne olduğundan çok, neler yaptığı önem kazanıyor. Bu nedenle ister yasal soruşturmalar olsun, ister medya araştırmaları olsun ve ister kişisel tanıklıklar olsun, şimdi görev bu örgüt ile ilgili her şeyin sorgulanması ve araştırmaların derinleştirilmesi gerekiyor.

Bunca yaşanan olaya ve tarihsel olgulara karşın, sol cemahta hala kafaların karışması bile bu örgütün dezenformasyon çalışmalarından kaynaklanıyor. Çünkü bu örgütün faaliyetleri sürekli olarak dezenformasyona dayanıyor.

Örgütün yeraltı faaliyetleri her türlü teknik donanıma sahip iyi eğitilmiş sivil ve askeri elemanlardan oluşuyor. Yerüstü faaliyetleri ise, üniversitelerden medyaya, sivil savunmadan polise, halk tarafından sevilen ve tanınan yerel önderlerden popüler sanatçılara kadar toplumun bütün gözeneğine kadar girmiş bulunuyor.

Ergenekon ve Sol

Sol ve sosyalistlerin bu örgüte ve örgütün faaliyetlerine karşı tutumu nasıl olmalıdır?

İlk planda akla gelen, kendisine solcuyum, sosyalistim diyen herkesin bu örgüte ve faaliyetlerine karşı tutum almasıdır. Ancak sorunu biraz irdelediğimizde yanıtın bu kadar basit ve tek bir tutuma sahip olmadığını görüyoruz.

Özellikle egemenlerin sesi olan tekeli medyada siyasal ve toplumsal olaylar arasında olur olmaz bağlantılar kurularak kısa yoldan yorumlar yapılıyor. Sonra da bunlar yeni bir şeymiş gibi kamuoyuna sunulularak kitlelerin kafası karıştırılıyor. Formel bir mantıkla bilinçli olarak yapılan bu tür haber ve yo-

(POLİTİKA)

rumlar, aynı zamanda komplo teorileri için gerekli dokümanları da oluşturuyor. Bütün bunlar dezenformasyondan kaynaklanıyor.

Dezenformasyon yönteminin son örneğini Şemdinli olayları sırasında gördük. Gazete manşetlerinde ve TV haberlerinde elbirliği etmiş gibi bu önemli olayın yerini, zamanlamasını ve nedenini araştırmadan işin popüler (ve hatta magazin) yanı ön plana çıkararak verildi.

Bir sürü köşe yazarı da olayın kimler tarafından ve neden yapıldığını sorgulamadan ve daha da önemlisi Türkiye'de bir ilk olan halkın demokratik tepkisini irdilemeden hemen Susurluk'la bağlantılar kurdular. Şemdinli'de yaşananları, kimi "Susurluk'un devamı", kimi "yeni bir Susurluk", kimi de "amacı aşan bir eylem" olarak niteledi.

Oysa Susurluk gerek oluş biçimi ve gerekse olaya karşı gösterilen tepkileri itibarıyla Şemdinli'den çok farklıydı. Bir trafik kazasıyla ortaya çıkan ve eskiden beri bilinen devletin bir takım kirli işlerinin bir dökümü ortaya serilmişti. Bu olaya karşı tepkiler ise, adına "sivil inisiyatif" denilen "ışık söndürme" ve "gürültü çıkarma" şeklinde kendini göstermişti.

Genelkurmayın 28 Şubat'a ortam hazırlayan girişimleriyle de örtüşen bu eylemlere en istikrarlı katılımı askeri lojmanlar (kimisi yerde Orduvleri bile katılmıştı) göstermişti.

Şimdi benzer şeyler Ergenekon olayında da yapılıyor. Genelkurmay Ergenekon'a, darbeci generalere, Encümen-i Daniş'e sahip çıkıyor. Ergenekon'un deşifre olan ve disiplin dışına çıkan unsurlarının tasfiyesi için hükümetle mutabakat yapıyor. Hükümet ise, Ergenekon'un Susurluk ve Şemdinli ile bağlantılarını gözden kaçırmaya çalışıyor.

Ergenekon'un Susurluk ve Şemdinli'den daha derin, daha eski ve neredeyse Türkiye'nin 57 yıllık siyasal ve toplumsal tarihine yön veren bir gizli örgütlenme olduğu unutulmamalıdır.

Susurluk döneminde hazırlanan Başbakanlık Denetleme Kurulu ve MİT Müsteşarlığı'nın raporları Başbakan Erdoğan'ın masasında bulunuyor. Kamuyuna da yansıtılan bu raporlarda Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın 1984'den beri (yani PKK'nın silahlı mücadeleyi başlattığı tarihten beri) Kürt illerinde etkin bir şekilde faaliyet sürdürdüğü anlatılmaktadır.

Şemdinli olaylarında Kürt kitlelerinin gösterdiği siyasal ve toplumsal tepki ve buna karşı gösterilen sol ve sosyalist kesimlerin cılız ilgisi dikkat çekiciydi. Olayın Kürt sorunundan kaynaklanması bir yana, kendiliğinden gelişen kitle hareketinin gücünü, dinamizmini ve yaratıcılığını gösteren bu demokratik tepkinin önemi bile yeterince kavranılmamıştı. Bu nedenle sol ve sosyalist güçler her zamanki gibi kolaycılığa başvurarak işi yine imzacı aydınların ilgisine ve cılız tepkisine bırakmıştı.

Kıbrıs, Filistin, Siyasal İslam vb. bir sorun olduğunda, egemen ulus ve devlet şovenizminin etkisiyle kendiliğinden hareket geçen sol ve sosyalist güçler, Şemdinli'den neden uzak durmayı tercih

etmişti?

Ya da, Susurluk olayında 28 Şubatçıların yarattığı "sokağa çıkma özgürlüğüne" benzer bir ortam mı beklenmişti?

Kısacası bunun bir tek yanıtı var: sol milliyetçilik ve sosyal şoven tutumlar her zamanki gibi bu olayda da belirleyici oldu.

İşte Ergenekon'da kafaları iyice karıştıran, kimini çubuk bükme, kimini sessiz kalmaya ve kimini de yanlış tarafta olmaya zorlayan bu sol milliyetçilikti. Başka bir deyişle, hala Kemalizmden kopamayan sol ve sosyalist unsurların geleneksel tutumuydu.

Bu nedenle kamuoyunda adı Kemalist solculuğa çıkmış bazı unsurlar ile faşistlerin ve kontrgerilla uzmanlarının yan yana gelmesi, milliyetçi ve laik "vicdanları" harekete geçirmişti.

Kanadoğlu ile İbrahim Şahin'i, Doğu Perincek ile Mustafa Özbek'i, Yalçın Küçük ile İlhan Selçuk'u yan yana getiren Kızılma Koalisyonu; CHP ile MHP'yi yan yana getiren, TKP ile EMEP'in kitlesini, Alevi-Bektaşî örgütleriyle ADD'leri yan yana getiren Cumhuriyet mitingleri ne çabuk unutulmuştu?

28 Şubatçıların toplumu laik ve anti-laik olarak saflaştırmasının etkileri AKP iktidar döneminde bir başka çizgide buluşuyor.

Hatırlayalım 28 Şubat'ta ÖDP'nin herkese cazip gelen meşhur sloganı "Ne Hazirol, Ne Refahyol" sloganına göre belirlenen tutum, bugün Ergenekon olayında da ÖDP tarafından sergileniyor. "Özgürlükçü Sol" grubundan biraz farklı sesler çıksa da, ÖDP'nin tutumu 28 Şubat ve Susurluk'tan bir farklılık göstermiyor.

Adını M. Suphi'nin partisinden alan ve katiline aşık olan biri gibi hala Kemalizme tapınmayı sürdüren TKP ise, "darbeye karşı olmadığını" söyleyerek sol milliyetçiliğin rüzgarıyla yelkenlerini doldurmaya çalışıyor.

Cumhuriyet mitinglerine kendi flamasıyla olmasa bile kitlesiyle katılan, milliyetçi ve laik rüzgardan medet uman, militarizme karşı mücadeleyi ve

Kürt sorununu sürekli olarak geri planda tutmaya çalışan EMEP'de orta yolcu bir çizgi izliyor.

Ergenekon soruşturmasını Şemdinli ve benzeri olaylara çekmeye çalışan ve Kürt illerindeki Kontrgerilla faaliyetlerinin (yargısız infazların, kayıpların, köy yakmalarının, işkencelerin) derinleştirmesi için uğraş veren DTP her zaman olduğu gibi sol ve sosyalist güçlere derdini anlatamıyor.

Sorunun özünü, sol ve sosyalist hareketin militarizme ve sosyal şovenizme ilkeli ve tutarlı tavır alınmaması oluşturuyor.

Kemalizm ve Sol

Sosyalistlerin askeri darbelere ve darbelere ortam hazırlamak için kullanılan Özel Harp Dairesi'ne karşı tutumu nedir? Somutlarsak, 27 Mayıs 1960 darbesinden günümüze kadar olan askeri müdahalelere karşı sosyalistler nasıl bir tutum almıştır?

Hala Kemalizmin etkisinden kurtulamamış olan sol ve sosyalist hareket, bu uzun tarihsel süreç içinde çeşitli ayrışma ve saflaşmalar yaşamış olsa da, militarizm ve Kürt sorunu konusunda genel olarak ortak bir kulvar (birkaç grubun dışında) içinde olmuştur.

Bunu ispat etmek için 1920'lere kadar gitmeye gerek yok. Türkiye sosyalist hareketinin temel ayrışma ve saflaşmalar sürecinin başlangıç noktası 1960'lı yıllardır.

27 Mayıs 1960 askeri darbesinden sonra sol ve sosyalist canlanmanın iki kulvarından birini YÖN Hareketi, diğerini de TIP oluşturmuştur.

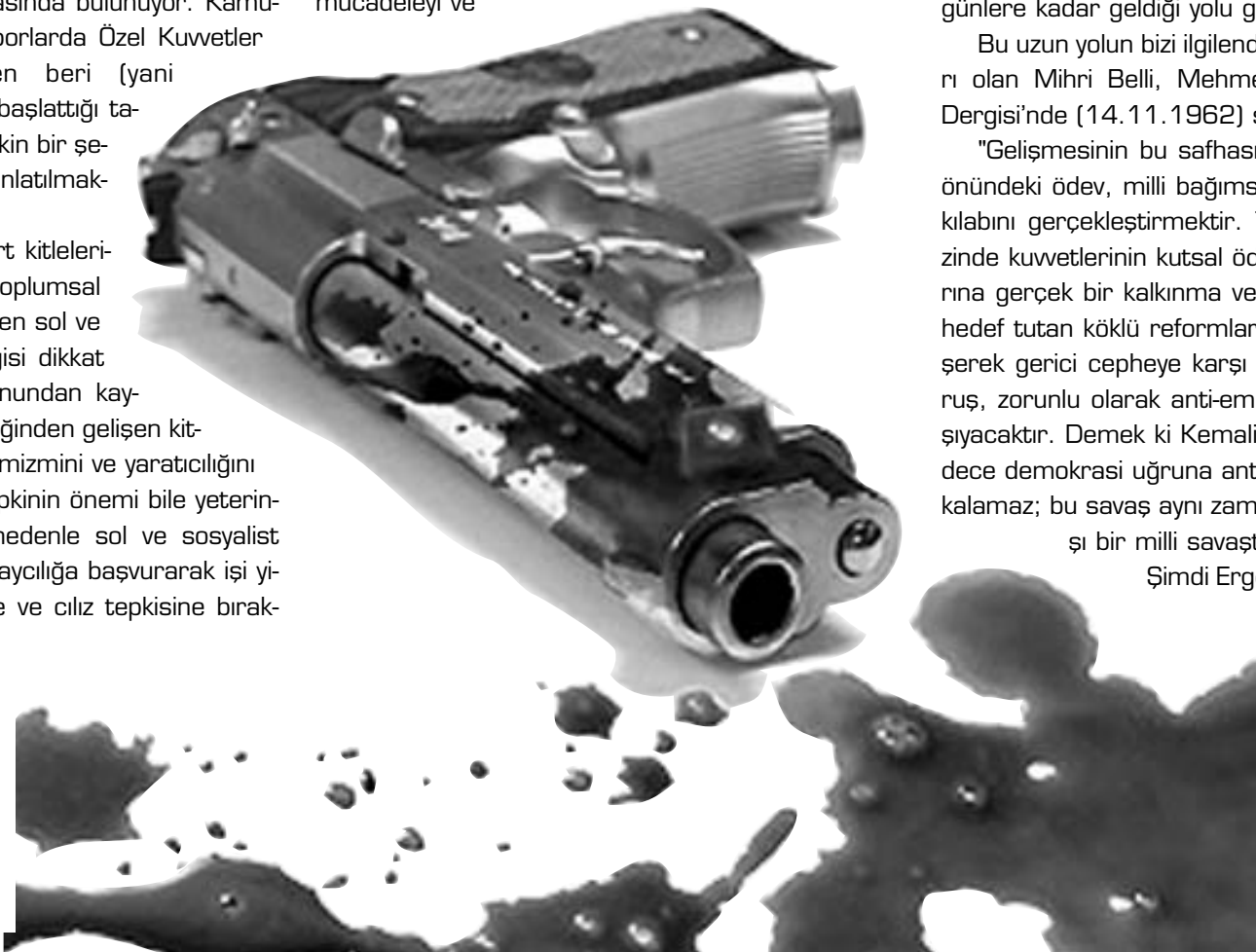
1920'lerin TKP geleneğinden gelen Mihri Belli'nin müdahil olduğu bu süreçte, asker-sivil elitin tepeden inmeciliğinde bir devrim beklentisi belirleyici olmuştur. Kemalizmin milli kurtuluşçuluk çizgisinde yeniden üretilmesiyle oluşan bu çizgi, günümüzde askeri müdahaleleri savunan bir düzlemde devam etmiştir.

Bu durum, söz konusu iki kulvarın 12 Martlardan, 12 Eylül'den ve 28 Şubatlardan geçerek bu günlere kadar geldiği yolu göstermektedir.

Bu uzun yolun bizi ilgilendiren bir kulvarının mimarı olan Mihri Belli, Mehmet Doğu imzasıyla YÖN Dergisi'nde (14.11.1962) şöyle yazmıştı:

"Gelişmesinin bu safhasında bulunan Türkiye'nin önündeki ödev, milli bağımsızlığını ve demokratik inkişabını gerçekleştirmektir. Türkiye'nin bütün ilerici, zinde kuvvetlerinin kutsal ödevi de emekçilerin yararına gerçek bir kalkınma ve gerçek bir demokrasiyi hedef tutan köklü reformların başarılması için birleşerek gerici cepheye karşı durmaktır. Bu karşı duruş, zorunlu olarak anti-emperyalist bir mahiyet taşıyacaktır. Demek ki Kemalist kuvvetlerin savaşı sadece demokrasi uğruna anti feodal bir savaş olarak kalamaz; bu savaş aynı zamanda emperyalizme karşı bir milli savaştır."

Şimdi Ergenekon'la imtihanında sınıfta kalan sol ve sosyalist kesimlere son bir soru sormak istiyorum: Bu yazıdaki görüşlere bugün kimler sahipleniyor ve siz bu yazının tanımladığı güçlerin içinde misiniz?!

{ GÜNCEL }

krizden insan manzaraları

"Unutulanlar hariç yeni bir şey yok." [1]

SİBEL ÖZBUDUN

Geçenlerde NTV ekranında bir haber çarptı gözüm. Mealen şöyle bir şeydi: Geçen yıl benzin fiyatlarında yaşanan hızlı yükseliş, ABD'de bisiklete olan talepte bir patlama yaratmış. Bunun üzerine ekonomik krizi de hesaba katan üreticiler kolları sıvamış: bisikletle ilgili üretilebilecek her şey, farlar, terlemeyi önleyen eşofmanlar, bisiklet kaskları, boyalar, bisiklet ayak-kabları, havali seleler... tam istim hazırlanmışlar ki... kriz petrol fiyatlarının yere çakılmasına, benzinin ucuzlamasıyla birlikte ABD kentlerinin sokaklarını bir kez daha -bir süredir ortalarda gözükmeyen Hummer'lar dahil- yeniden otomobillerin kaplamasına, bisikletlerin ise arka bahçelerde çürümeye terk edilmesine yol açmış. Yorumcu bisiklet ve aksesuar üreticilerinin otomobilin ABD'liler için bir prestij nesnesi olduğuna, dolayısıyla bisikletin de prestij yitimini simgelediğini, böylelikle, ABD'lilerin fırsat bulur bulmaz otomobile döneceklerini göz ardı ettiklerini eklemeyi ihmal etmedi... Bu bir "kriz manzarası"...

* * *

"Esenyurt'un işlek caddelerinden birinde bedeni çöp arabasının ardında kaybolan bir çocuk simsiyah ellerinin kavradığı arabanın uzun saplarını tüm gücüyle çekiyor. Biraz ötedeki çöp konteynırının içine sarkan kardeşi ise kağıt ve plastik arıyor. Arkadaki yokuştan ağabeyleri çıkıyor yavaş yavaş, arabası ağzına kadar kartonla dolu. 30 yaşındaki Ergün, 14 yaşındaki Ersoy ve 12 yaşındaki Birol, bu üç kardeş her gün kilometrelerce yol yürüyerek çıkarıyor ekmeğini..."

300 milyon kira verdikleri evde beş kişi yaşıyorlar. Babaları vefat etmiş. Ev kirasının yanı sıra bir de kâğıtları koydukları depoya 250 YTL kira veriyorlar.

Üç kardeşin her gün kilometrelerce dolaşarak topladıkları tonlarca atığın bir ay sonunda ederi ise 700-800 YTL arasında değişiyor. Hayaller sorulduğunda ise ağızlarını bıçak açmıyor. Hayal kurmak bile çok uzak onlara, ortak cevap 'bilmiyorum'. Ağabey Bektaş, 'Hayal olmadan bir şey olmaz ama boşuna hayale de kim inanır' diye konuşuyor. Ersoy ise 'Hiçbir şey istemiyorum, babam sağ olsaydı yeter' diyor."

Evet, Katı Atık Toplayıcıları Derneği'nin tahminine göre Türkiye'de yaklaşık 200 bin kişi geçimini, atık toplayıcılığından sağlıyor ve Türkiye'deki geri dönüşümün yüzde 31'ini gerçekleştiriyorlar. Üstelik başları belediye ile dertte. En son yürürlüğe giren çevre kanunu bu işi yasaklıyor ve bu onbinlerce insanın işsiz kalması anlamına geliyor. Özellikle Ankara'da bu işin şirketlere ihale edilmesi sonrasında kâğıt toplayıcıları zabıtalardan dövüldüklerini öne sürüyor." Bu da bir "kriz manzarası"...

* * *

"Tüm dünyayı etkisi altına alan finansal kriz, ABD'de iş bulamayan kadınlar arasında hayat kadınlığına başvurma oranını artırdı. Bunlardan biri de daha önceden yüksek maaşlı bir işte çalışan, 70 yaşındaki Kimberly adıyla basına tanıtılan kadın. 30 yere iş başvurusunda bulunup cevap alamayan Kimberly, Nevada'nın en ünlü genelevlerinden biri olan 'Mustang Ranch'te çalışmaya başladı..."

Mustang Ranch'de milyonlarca dolarlık iş dönüyor. Kendisi de eskiden hayat kadını olarak görev yapan Austin, 'Gelenler çok ama harcayacak çok paraları yok' diyor. Austin, kriz dönemlerinde insanların 'ilaç, likör ve seksten kesmediğini kaydediyor." Bu da öyle...

* * *

"Kadıköy'de zabıtalardan kovaladığı kâğıt mendil satan ilköğretim öğrencisi 13 yaşındaki Bülent Çalıkıran, otomobilin çarpması sonucu öldü. Küçük çocuğun annesi oğlunun, pantolon alabilmek için mendil satmaya gittiğini söyledi..."

Fikirtepe Mandıra Caddesi'ndeki bir gecekonuda yaşayan Çalıkıran'ın babası Mehmet Çalıkıran, gününbirlik işlerde çalıştığını ve maddi durumlarının iyi olmadığını söyledi: "Beş çocuğum var. Oğlum bana yük olmamak ve bayram harçlığını çıkarmak için mendil satmaya gitmişti. Oğlum alın- teriyle mendil satıyor. Hırsızlık mı yapmış ki belediye onu yakalıyor? Buna sebep olan zabıta ortada yok. Zabıta çocuğu kolundan tutup arabanın altına atıyor. Bunların sorumluları bulunsun..." Bu da dördüncüsü...

Dikkat ederseniz dört manzarada da bir "değer yitimi" öyküsü var. İlkinde malların, ikincisinde emeğin, üçüncüsünde cinselliğin, dördüncüsünde ise insan yaşamının...

* * *

"İnsanlık durumu"ndan, ya da Erich Fromm'un yıllar önce işaret ettiği üzere, "(var) olma"nın "sahip olma"ya eşitlendiği tüketim kapitalizmi evreninde metaların değeriyle insan(lar)ın değeri arasındaki denkleşmeden söz edelim bugün, dilerseniz..."

"İnsanlık durumu" denildiğinde akla gelen, insanın "öz"üne değgin, tarih ötesi, ebedî, değişmez, tözsel bir "şey"dir ve "insanlık durumu"ndan söz etmek, genellikle felsefenin ve onun "atasını tanımayan" evladı edebiyatın işi addedilir.

Oysa Marksistler, en azından Marx'ın Feuerbach'la girdiği tartışmadan bu yana, insanın somut, iktisadî-siyasal, tarihsel-toplumsal bir varlık olduğunu, evrensel ve ebedî bir "insanlık durumu"ndansa, somut insanın eylediği ve deneyimlediği somut koşullar içerisindeki durumu"ndan söz edilebileceğini bilirler.

Bir başka deyişle, "insan(lık) durumu"nu biçimlendiren verili bir mekânda, somut, tarihsel koşullardır; bu tarihsel koşullar ise, insanların maddî yaşamlarını üretmek için birbirleriyle giriştikleri ilişkilerin, yani üretim ilişkilerinin tezahürleridir.

Eğer bu böyleyse, "insanlık durumu" dediğimiz durum ve koşullar karmaşası, üretim ilişkileriyle bağlantılı, tarihsel, yani değişken/dinamik bir görüngüdür; bir üretim tarzından diğerine, ya da mevcut üretim ilişkilerinin salınımları çerçevesinde farklılaşır.

Kapitalizmin biçimlendirdiği "insanlık durumu"nu sanırız en iyi, tarih sahnesinde ilk kez insan-meta ilişkisinin insan-insan ilişkisinin önüne geçmesi, yani meta fetişizmi tanımlar. "Tüm toplumsal etkileşim sürecinin meta biçimindeki nesnelere, yani değişim değerlerinin mübadelesi biçiminde görüldüğü"[2] bir ortamda, insanı/insana

özgü olan her şey, piyasaya dâhil olacak, onun dolayımıyla ifade edilir hâle gelecektir.[3] Kaldı ki "küreselleşme" olarak bilinen süreç(ler) de, piyasanın kapsamının derinleşip yaygınlaşmasından ibarettir: dünyada kapitalist piyasa ilişkilerine dâhil olmadık tek bir ücra mezra, piyasa tarafından temellük edilmedik tek bir insanı hassa bırakma, yani her yeri ve her şeyi kapitalist ilişkilere dahil etme yolunda sınır tanımayan köklü bir süreç... Uzayı dahi meta ilişkilerine dahil etmeyi tahayyül eden bir süreç...

Nitekim, eğer dünyanın en derin çukuru olan Guam çukurundan Walmart poşetleri çıkıyorsa, ya da Meksika'nın güneyinde, Chiapas bölgesinde yaşayan Tzotzil yerlileri senkretik kiliselerinde düzenledikleri Pazar ayınlarında "cin çıkarmak" için Coca Cola tüketiyorlar ise, veya Kalarahi çölü sakinleri, 'Kung San'lar birbirleriyle cep telefonu ile iletişim kuruyorlarsa eğer... Ya da tüm insan duygulanım ve hâlleri: sevgi, nefret, aile bağları, dostluk, özveri, annelik, babalık, sadakat, şehvet, aylıklık, disiplin, özen, temizlik, pasaklılık, haset, sevecenlik, mahcubiyet, cesaret, ünkeklilik... bir "değişim değeri"ne dönüştürülebilir ya da bir metayla denkleştirilebilir hâle gelmiş ise... Anlamı kapitalist piyasa ilişkileri tarafından dönüştürülüyor ve/veya tayin ediliyorsa[4] ... Günümüzde dünyanın manzarasını, ya da "insanlık hâlini" tayin eden temel dinamiğin kapitalist piyasa ilişkileri olduğunu öne sürebiliriz rahatlıkla.

İnsan ilişkileri bir kez meta (ya da piyasa) ilişkilerine tabi olduktan sonra, onun salınımları doğrultusunda salınacağı, tabiidir. Krize endekli bir üretim ilişkileri biçimleniş olan kapitalist piyasa ekonomisinin devrî kriz evreleri çerçevesinde salındığı biliniyor.

Pek üzerinde durulmayan ise, kapitalizmin (küreselleşen) kriz evrelerinde yaşanan "değersizleşme" süreçlerinin yalnız metaları, üretim araçlarını ve onları üretme (ücretler) ve temellük edilme araçlarını (menkûl ve gayrimenkûl değerler) değil, aynı zamanda, kendilerine endekslenmiş tüm insanî değerleri de dibe doğru sürüklediğidir.

Açımlayalım: Krizler, hiç kuşku yok ki, kapitalist piyasada dolaşımda olan her şeyin: metaların ve işgücünün değersizleştiği, "ucuzladığı" momentlerdir. Yanı sıra, üretim araçları yani fabrikalar, işletmeler ve onlara finansman sağlayan tüm kurum ve değerler (hisse senetleri, para, emlak/rant, kredi sistemleri...) de değer yitimine uğrar.

Ama kriz süreçlerinde ucuzlayan yalnızca metalar, işgücü, para, hisse senetleri, gayrimenkuller, vb. değildir. İnsan duyguları ve insanî değerler de bu süreçlerde dibe vurur...

* * *

"İnsan duyguları", "insanî değerler" dedik. En çok "kutsanan"larından birini ele alalım. "Analık" mı dediniz? Buyurun:

"(Hollanda'nın) Ghent kentinde, temmuzda doğan bebek, anne-babası tarafından internete konulan reklamla satışa çıkarıldı. Çocuğu olmayan Hollandalı çift doğumdan birkaç saat sonra basının 5 ila 10 bin Avro (10 bin ila 20

(GÜNCEL)

bin YTL) arasında olduğu yönünde tahmin yürüttüğü bir fiyata bebeği aldı. Çocuk Bakım ve Koruma Kurulu ise mahkemeye başvurdu."

Peki ya insan emeği?

"ABD'de başlayarak tüm dünyaya yayılan kriz 300 bin kişiyi işinden etti. ABD'li Citigroup 52 bin kişi ile en çok işçi çıkararak grup. Teknoloji ve otomotiv devleri de zorda. ABD'deki sorunlu kredilerle patlak veren kriz yüzbinlerce çalışana işinden etti..."

"Ya insan sağlığı" mı dediniz? Mesela "bebek ölümleri"? Okuyalım:

"Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF) Doğu Asya ve Pasifik Direktörü Anapama Rao Singh, etkisi ağırlaşan mali krizin çocuk ölümleri ve yetersiz beslenen çocuk sayısını arttıracığına yönelik kaygısını dile getirdi..."

Evet, kriz süreçleri, özellikle de yoksul ülkelerde insan sağlığında net bir değersizleşmeye yol açmakta:

"Ekonomik krizlerin en gözle görünür sonuçları gelirlerin düşmesi, işsizliğin artması ve fakirliğin belirginleşmesidir. Kriz dönemlerinde hükümetler de sağlık ve eğitim alanlarına yapmış oldukları sosyal harcamaları kısmaktadırlar. 1980'li yılların başında yaşanan Latin Amerika ekonomik krizi ile 1997-1998 yıllarında başlayan Doğu Asya ekonomik krizinin sağlığı olumsuz olarak etkilediği ve sağlık verilerini yaklaşık 15-20 yıl geriye götürdüğü görülmüştür."

Bu saptamalar doğru olmasına doğru, ve doğru olduğu ölçüde vahim de... Daha vahimi, piyasa'nın sağlık -ya da insan yaşamı- karşısındaki, insanın kanını donduran şu buz gibi "rasyonelliği" değil mi: "Yoksulluktan kaynaklanan ölümlerin önlenmesi pek iyi bir şey değildir. Çünkü bu gelecekte nüfus artışına ve dolayısıyla da daha fazla yoksulluğa bağlı ölümlere yol açacaktır." [5]

Söz sağlıktan açılmışken, "akıl sağlığı"yla devam edelim mi? İşte iki güncel haber:

"Dünya Sağlık Örgütü (WHO), 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü'nde gelişmekte olan ülkelerdeki ruh hastalarının tedaviye ulaşamadığına dikkat çekti. WHO yetkilileri, yoksul ülkelerde dört ruh hastasından en az üçünün tedavi göremediğini, hükümetlerin ruh sağlığına daha fazla para ayırması gerektiğini belirtti. Tablo Türkiye'de de pek iç açıcı değil. Psikiyatri Derneği Başkanı Dr. Şeref Özer'e göre, Türkiye'de 15-55 yaş nüfusta en yaygın beş hastalıktan biri depresyon ve anksiyete bozuklukları..."

"Bunlar doğrudan ekonomik göstergelerle ilgili konular. Bu nedenle krizden etkilenmeleri doğaldır. Ama bir de doğrudan paraya endekslenemeyecek olanlar var mı" diyorsunuz? Örneğin büyüklere saygı gibi geleneksel değerlerimiz? Bakalım:

"Aksaray'da 3 çocuk, Kurban Bayramı'nda el öpme bahanesiyle kapısını çaldıkları 46 yaşındaki A.K.'yi önce dövdü, sonra tecavüz edip 1000 YTL'sini gasp etti. Zanlılar 15 yaşındaki A.U., kardeşi 14 yaşındaki E.U ve arkadaşı 14 yaşındaki İ.B., kaçtıkları Ankara'da polis tarafından yakalanarak cezaevine konuldu."

Veya "küçüklerle sevgi"?

"Hatay'ın İskenderun İlçesi'nde, erkek torunu olmasını isteyen 46 yaşındaki Sevi Gök'ün, gelini Müzeyyen Gök'ün 4 ay önce dünyaya getirdiği bebeği Hatice'yi döverek öldürdükten sonra kundağa sarıp kanala attığı iddia edildi."

Ya da "aile bağları"?

"Küçükçekmece'de B.K.'nin öz kızı 16 yaşındaki E.'ye 9 yıldır tecavüz ettiği ortaya çıktı. Üç kez kürtaj yaptırdığı öğrenildi... Babanın kızına defalarca tecavüz ettiğini E.'nin annesi ve babaannesinin bildiği ancak korkularından sustukları öne sürüldü. E., annesinin kendisine 'Babanı söyleme. Daha önce çıktığın erkek arkadaşının ismini ver' dediğini söylediği de öğrenildi."

Peki ya aşk? Evlilik? Akrabalık ilişkileri?

"Kadın Dayanışma Vakfı'nın Ankara'daki gecekondu-larda yaşayan kadınlar arasında yaptığı araştırma ise kadınların yüzde 97'sinin kocalarının saldırısına uğradığını tespit ediyor. Ankara Tabip Odası'nın yaptığı araştırmaya göre ise, kadınların yüzde 58'i yalnızca kocalarından, nişanlılarından, erkek arkadaşlarından ve erkek kardeşlerinden değil, kadın akrabalar da dahil olmak üzere kocalarının ailesi tarafından da şiddete maruz kalıyor."

"Doğruluk, dürüstlük" mü dediniz?

"Ankara Genç İşadamları Derneği'nin yaptırdığı, 'Gençlik, İtibar, İş Hayatı ve Gelecek Araştırması' anketi, Türkiye'de yaşayan gençlerin çoğunluğunun ülkenin geleceğinden ümitsiz olduğunu ortaya koydu. Gençlerin önemli bir bölümü rüşvetle vergi kaçırmayı da doğal buluyor."

Ya da daha "harbi" değerlerimiz? Mesela "delikanlılık raconu"?

"Bursa'da jandarma tarafından düzenlenen operasyonda, pitbull köpekleriyle korkutup tecavüz ettikleri genç kızların görüntülerini kaydedip, tehdit ve şantajla fuhuş yaptırdıkları öne sürülen çete ele geçirildi... Çete elemanlarının bir bölümünün lise öğrencilerinin de aralarında bulunduğu kızları arkadaşlık kurarak kandırdığı belirlendi. Çete üyelerinin evlerine götürdükleri genç kızları 4 pitbull köpeğiyle tehdit ederek tecavüz ettikleri, kaydettikleri görüntüleri ailelerine yollama tehdidiyle kızları fuhuşa zorladıkları anlaşıldı. Bu kişilerin çok sayıda yaralama, yağma ve tehdit olayının da faili olduğu belirlendi."

"Gösterişten kaçınma, sadelik, alçakgönüllülük, tok-gözlülük" mü diyorsunuz?

"Türkiye'de televizyon izleyicisinin yıllardır vazgeçemediği programların başını yarışmalar çekiyor. Hele bir de bol ödüllü yarışma ünlü bir tip tarafından sunulunca reytingleri sallıyor. İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMM) 'Hayaller Yarışıyor' başlıklı araştırmasına göre, televizyonlarındaki yarışma programlarına ilgi artıyor, her 100 yetişkinden 15'i yarışmacı olmak istiyor. İSMMM'dan yapılan yazılı açıklamada yer verilen araştırmaya göre, Türkiye'de yaklaşık 2.5 milyon insan yarışma programlarına yarışmacı olmak için başvurdu ve sırada bekliyor."

Ve nihayet: "En kutsal değer, İnsan yaşamı", diyorsanız, bunun tezatlı iki boyutu var. Açlıktan kırılan yoksullar ve birbiri peşisıra canlarına kıyan ünlü iş adamları.

"BM Tarım ve Gıda Örgütü'nün (FAO) yayımladığı rapora göre dünyada 963 milyon kişinin 2008'de açlık çektiği ortaya çıktı. Bu da 2007 ile kıyaslandığında 40 milyon artışa denk geliyor. Raporda bu bilançonun özellikle gıda fiyatlarının artışı ve ekonomik krizden dolayı ağırlaştığı kaydedildi. Kötü beslenmeden en fazla etkilenen bölgeler Asya ve Sahra Altı Afrika'sı olarak dikkat çekiyor."

En yoksul ülkelerde yaşayan milyonlarca insan açlıktan, susuzluktan, önlenemez salgın hastalıklardan, etnik/dinsel boğazlaşmalardan kırılıyor. Peki ya "en zenginler"? Onların keyfi yerinde mi? Küresel kapitalizmin krizinin patlak vermesiyle birlikte, önce finans sektöründe başladı intihar salvosu...

"- İsviçre'de, dünyanın en zenginlerinin 300 milyar dolarını yöneten Julius Baer bankasının 52 yaşındaki CEO'su Alex Widmer, Lehman Brothers'in iflasından kısa bir süre sonra evinde ölü bulundu.

- Yeni Zelandalı ünlü finans uzmanı ve İngiltere'de yatırım şirketi Olivant Advisers'in CEO'su Kirk Stephenson, Londra'da hızlı tren raylarına atlayarak intihar etti.

- Yüzyılın dolandırıcısı Nasdaq eski Başkanı Bernard Madoff'a 1.4 milyar dolar kaptıran Access International CEO'su Fransa'nın ünlü finans uzmanlarından Thierry de la Villehuchet, Newyork'ta bir gökdelenin 22. katındaki ofisinde bileklerini keserek canına kıydı.

- HSBC bankasının Türkiye'den de sorumlu sigorta departmanının müdürü 49 yaşındaki Christen Schnor, Londra'da 5 yıldızlı bir otel odasında, kendisini gardırop demirine kemeriyle asarak hayatına son verdi."

Salgın, ardından "reel sektör"e sıçradı:

"Ekonomik kriz sebebiyle intihar eden işadamlarına yemeleri eklendi. Dünyanın en zengin 94'üncü insanı Adolf Merckle, tren altına atlayarak, ABD'li gayrimenkul müzayede şirketi Sheldon Good'un başkanı Steven Good da tabancayla intihar etti."

İntihar dalgasından Türkiye de bağışık değil:

"- AKP Yalova Çiftlikköy ilçesi eski Başkan Yardımcısı 58 yaşındaki Erkan Başaran, piyasaya 100 bin liralık borcunu ödeyemeyince, evde başına tabancasını dayayıp intihar etti.

- Çorum'da 28 yaşındaki market işletmecisi Ali Çoban, borçlarını ödeme umudunu kaybedince, işyerinde tabancasından çıkan tek kurşunla hayatına son verdi..."

* * *

Evet. Yalnızca menkul/gayrimenkul kıymetlerde bir değersizleşme değil, yaşadığımız. Aynı zamanda "insanî değerler" de dibe vurmakta. İşin ürüntü veren yanı, kapitalizm küreselleştiği, yani küresel piyasaya dahil olmadık bir dünya bucağı kalmadığı ve küresel tüketim toplumunda metaya dönüştürülmedik en küçük bir insanî hassa kırıntısı kalmadığı ölçüde, değersizleşme de "topyekün" bir nitelik kazanıyor. Unutulmasın, "1929 buhranında dünya nüfusunun üçte ikisi kırsal kesimde yaşıyordu. Hayatlarını kendi mahsulleriyle idame ettirebildiler. Bugün insanların yarısından fazlası şehirlerde. Aileler küçüldü, bağlar gevşedi. İşsiz kalmak, aç kalmak demek." [6] Bir başka deyişle, 1929 krizinde insanlığın büyük bölümü, piyasa ağının dışında bulunduğundan, ya da dışına çıkma olanağına sahip olduğundan, değersizleşme bu denli toptan olmadı.

Bu nedenle, mevcut krizi bir "uygarlık krizi" olarak tanımlayan BM İnsan Hakları Danışma Kurulu üyesi Jean Ziegler, [7] haklıdır. Yeryüzünde yaşamı tehdit eden "küresel ısınma" karşısında düşünebildiği tek alternatif "etanol" olan, yani otomobilden vazgeçmemek için mısır üreticisi ülkelerin halklarını açlığa mahkûm etmekten çekinmeyen kapitalist "uygarlık" çöküşün eşiğine gelmiştir. Bu son "kriz"den çıkma/restorasyon olanağı ne olursa olsun, kapitalist-olmayan bir uygarlığı tasarlama ve hayata geçirmenin zamanı çoktan geldi de geçiyor bile... Öyle gözüküyor ki, bu başarılmazsa, önümüzde "kırk katır/kırk satır" açmazından başka bir çare kalmayacak...

26 Ocak 2009 09:06:19, Ankara

N O T L A R

[1] Fransız Atasözü.

[2] J. Israel, Alienation, From Marx to Modern Sociology, Boston, Allyn and Bacon, 1971, ss.272-73.

[3] Ayrıntılı bir okuma için bkz. S.Özbudun, G. Marcus, T. Demirer, Yabancılaşma Ve... Ütopya Yayınları, Ankara, 2008.

[4] Çarpıcı bir örneği, Quand la misère chasse la pauvreté (Sefalet Yoksulluğu Kovduğunda) başlıklı kitabında (Paris/Arles, Fayard/Actes Sud, 2003) Majid Rahnema veriyor: "Yoksulluk binlerce yıl boyunca sıradan ölümlüler için, hem görel bir saygınlık içerisinde yaşamaya olanak sağlayan hem de sefaletle karşı mücadelede olanak tanıyan, basit ve sürdürülebilir (convivial) bir yaşam tarzı olageldi. Modern iktisat, bu yaşam tarzını karalayıp toplumsal olarak yaratılmış gereksinimlere dayalı bir başkasıyla değiştirmek adına, insanların devasa çoğunluğunu misli görülmemiş bir sefaletle mahkûm kıldı. (...) Sefalet, ütopyik bir zenginleşme adına, yoksulluğu ve onunla birlikte, modernitenin şafağına dek yoksullara saygın bir yaşam sürdürme olanağını sağlayan geçim tarzlarını 'kovmayı' başardığına göre, bu sonuçlar sefaletle geçit vermeme gücünü kendilerinde bulabilecekler midir?" (M. Rahnema, J. Robert, La puissance des pauvres, Actes Sud, Paris, 2008: 15-16.)

[5] T. Pogge'dan aktaran: Nadim Macit, "Siyasetin Dili Değişecek", Cumhuriyet Strateji, Yıl:5, No:233, 15 Aralık 2008, s.12-13.

[6] Gündüz Vassaf, "Dünya Nereye Gidiyor?", Radikal, 30 Kasım 2008, s.22.

[7] L'Humanité, International, 14 Kasım 2008

[POLİTİKA]

işgal devrimci bir eylemdir

M. ÖZLEM

Kiminin 'teğet geçecek' dediği, kiminin de bize fazla dokunmaz deyip fırsata çevirmek dediği ekonomik kriz tüm boyutları ve ağırlığıyla coğrafyamızda hissedilmeye başlandı. Başbakanın şovmenliğe soyunduğu meşhur Davos toplantılarında, kriz konusunda sadece büyük bir karamsarlık ortaya çıktı. Kriz kavramı gündelik dilde en yaygın kavramlardan biri haline gelirken; kriz raporları hava durumu bültenleri gibi rutin, alışıldık ve dikkatle izlenen haberler haline geldi. İnsanlar güne başlamadan önce, dünyadaki anlık gelişmeleri, borsaları izliyorlar ve artık borsa haberleri, şirket bilançoları, döviz kurları ortasında yeni bir haber başlığı öne fırlıyor; işsizlik rakamları.

ILO 2009 işsizlik beklentilerini açıkladı. İyimsen

rakam 30, kötümser rakam 50 milyon kişi. Aralık ayı itibarıyla Türkiye'nin işsiz kalan kayıtlı işçi sayısı 500 bin ve Türkiye'de kayıt dışı istihdamının 10 milyon kişi olduğu düşünülünce, işsiz oranının söylenen rakamın çok çok üzerinde olduğu rahatlıkla görülebilir. Krizin boyutları üzerine yürütülen tartışmalarda, ne zaman biteceği ya da düzeleceği sorusuna bir ekonomistin 'Kötüye gideceği beklentisi, iyiye gideceği beklentisinden katbekat fazla' cevabını vermesi önümüzdeki süreci özetlemek açısından ye-

terli bir izahtır. 2009 'kötü' bir yıl olacaktır. Krizin nereye kadar gideceği henüz öngörülememektedir. Dibe vurmak kavramı, dibin bilindiği yer için geçerlidir. Dipsiz kuyuda nerede durulacağını hiç kimse bilemez.

2009 Mart'ı sonrasında finans imkânlarının ve borç bulma olanaklarının giderek daralacağı, çek ve senet geri dönüşlerinin büyük ölçüde duracağı beklenmektedir. 'Resesyon' ekonomik durgunluk anlamında kullanılmaktadır. Bir yıllık

(POLİTİKA)

büyümesi sıfırı bulan ülkeler için kullanılır. ABD, Avrupa, Japonya ve Türkiye resmen resesyona girmiştir. Büyümenin durması ne anlama gelir? Büyümenin durması, iç olanakların durması anlamına gelir. Büyümenin durması tüketimin daralması anlamına gelir. Yani; fabrikaların kapanması, binlerce insanın işsizlik ordusuna katılması anlamına gelir. Gizlenen budur. Sermaye ve devletin köşe yazarları, parlak giyimli iktisatçıları, hocaları ve sözcüleri krizin geçici bir olgu olduğunu anlatmakta, yazdan itibaren ekonomimizin canlanacağını vurgulamaktadır. Yani hükümet ve sermaye; işinden atılanlara dışlerini sıkmasını, sabretmesini; çünkü işe geri döneceklerini söylemektedirler. Cennet vaat eden mesih misali, bizden rüyaya yatmamızı; güzel günler düşleri görerek, aç karınlarımızı Halil İbrahim sofralarında düş görerek yatıştırılmamızı beklemektedirler.

Kriz işçi çıkarmanın temel bahanesidir ve aslında görünürdeki pek de hafife alınabilecek bir bahane değildir. Otomotiv ihracatı %20 azalmıştır. Aydın'da uluslararası piyasaya jant üreten bir fabrika 2007'deki 150 binlik satıştan 40 bine düşmüştür. İhracat durma noktasına dayanmış, iç pazar daralmış, üretim dibe vurmuştur. Doğrudur. Eylül, Ekim itibarıyla fabrikaların üretimi ve satışı büyük ölçüde yavaşlamıştır. İş yoksa işçiye de ihtiyaç yoktur. Bu dudum itibarıyla, patronlar işçi çıkarmakta haklı olabilir. İş yoksa, işçi çıkacaktır.

Kâr olgusu kapitalist üretimin bam telidir. Üretimin temel amacı, kâr marjını en üst seviyeye çekmek ve bunun için maliyeti dibe indirmektir. Yani; en ucuz maliyetle en yüksek kârı sağlamak hedefidir. Mesele kârın nasıl hesaplanacağı ile ilgilidir. Kâr marjı düşüyorsa, maliyeti düşürmelisiniz. Fabrikayı satamayacağınıza göre, işçi maliyetini indirirsiniz. İşçiyi işinden edersiniz. Buradan baktığınızda kâr elde edemeyen ve görünürde zarar eden fabrikaların; yani sipariş almayan fabrikaların işçi çıkarması doğaldır. Yine görünürde bedel ortak ödenmektedir. Oysa görünmeyen cephe pek de saf ve temiz değildir. Fabrikalar ve onların patronları kâr hâdleri düştüğü için işçi çıkarmaktadır. Yani kâr etmeye devam etmektedir. Aynı şirketler, büyüme hızının %8'e dayandığı, ihracat rakamlarının ve siparişlerin tavan yaptığı, kredi musluklarının sonuna kadar açıldığı son birkaç yılda kâr bilançolarında da tavan yapmıştır. Yani; servetlerine servet katmışlardır.

Bu süreç içinde, sermayedarlar servetlerine yeni servetler eklerken, işçi ücretleri neredeyse sabit kalmış ve işçiler borç dışında hiçbir değer biriktirememişlerdir. İşler yolunda ve siparişler çok oldukça, vardiyalar arttırılmış, mesailer arttırılmış yasal yollarla sınıfın kazanımına saldırılar yapılmış; birileri tavan yaparken işçiler

yaşam standartlarının dibinde yaşamıştır. Asgari ücretin açlık sınırının oldukça altında olduğu ve işçi sınıfının %50'sinden fazlasının asgari ücret koşullarında çalıştığı mâlumdur.

Şimdi siparişler düşünce, anlık kâr oranları düşünce, cebini tıka basa dolduranlar ve bunu sırtımızdan yapanlar bize; yani işçilere zarar ediyorum diyerek kapıyı göstermektedir. Gösterilen kapının arkası açlık, sefalet ve kitlesel yoksulluktur ve bu kitlesel açlığı işçi sınıfına reva görenler bir sürü yalanla bezeyerek işçileri kandırmaya çalışmaktadır. Örneğin; siparişler düştüğü için işçi çıkaran FORD'un 2008 kârı bütün işçilere birer milyar verildiğinde 42 ay yetmektedir. Diğer bütün yılların kârı cebinde kalmaktadır. Yani sermaye servetine dokunmadan ve hatta işçileri çıkararak neredeyse hiç maliyet ödmeden büyük karlar elde etme peşindedir.

Ekonomik kriz içindeki sermaye çevrelerinin temel kaygısı sosyal patlama olgusudur. Krizi borsa ve kur grafikleriyle analiz edip; çıkışını da teknik iktisadi terimlerle açıklayan IMF'den medet uman burjuva iktisatçıların temel kaygısı, işçilerin ve yoksulların kendilerine giydirilen açlık kefenini yırtmak için harekete geçeceği korkusudur. İşsiz kalan işçilerin açlığa sessizce boyun eğeceğini hesap ederseniz, bu kriz bir yerde durur ve sistem kendini yeniden onarır. Onların maliyeti; meselâ 2009'da 1 milyar insanın açlıktan ölüm tehlikesi altına girmesi olabilir. Meşhur ekonomi sihirbazı Rubuni, 2009'un çeşitli ülkelerde sosyal patlamalara yol açacağını söylemektedir. Aslında bu kehanette bulunmak için kâhin olmaya da ihtiyaç yoktur. İngiltere'de denetimsiz grevler başlamıştır. Avrupa ana kurasına yayılma eğilimi göstermektedir.

2008'de köylerini bırakarak büyük şehirlerde çalışmaya gelen Çinli köylülerin 20 milyonu işsiz kalmıştır. Çin, büyük bir sosyal patlama tehdidi altında olduğunu beyan etmiştir. Kocaeli'de, İstanbul'da, Bursa'da fabrika işgalleri başlamıştır. Metal sektöründe başlayan işgallerin önümüzdeki süreçte yaygınlaşacağını görmek gerekmektedir. İşçi kitleleri tarafından fabrikaların işgal edilmesi çok büyük öneme sahip tarihsel bir olaydır. Sınıf savaşının ve devrimci gelişmenin zorunlu bir evresidir. İşçilerin yaptıkları şeylerin çok büyük tarihsel anlamı vardır.

Ancuk fabrikaların işçi sınıfı tarafından işgal edilmesi, proletaryanın gücünün kendisini gösteriyorsa da, ne kendinde ne de kendisi için yeni bir mevzu yaratır. İktidar sermayenin elinde oldukça, tek başına büyük bir anlam taşımaz. Fakat işgallerin başlaması krize çözüm arayışındaki sosyalist güçler için önemli ipuçlarını beraberinde getirmektedir.

Söylemeliyiz ki; işçi sınıfı için krizin karşılığı işsizlik ve yoksulluktur. İşçi sınıfı kapitalist sistemi ve onun devletini karşısına almadan, sistem içi bütün çözüm önerilerinin yolu aynı kapıya çıkmaktadır. Fabrikaları işgal eden işçiler, işgallerin yaygınlaşması ve bu yaygınlaşmanın devlet iktidarını hedef alan siyasal bir mücadeleye dönüşmesi çabasını göstermedikçe işgal, anlık tepkinin ve öfkenin yansımından başka bir şey olmayacaktır. Bu anlamıyla bakıldığında yetersiz görünen fabrika işgalleri başka bir açıdan önemli siyasal çatışmaları bağrında taşımaktadır. Kutsal özel mülkiyet ilkesini ayaklar altına alan ve toplumsal hiyerarşilerin geleneksel şemalarını parçalayan işçi sınıfının otoritesini gösterdiği bu eylem karşısında sermayenin, onun devletinin ve kolluk kuvvetlerinin sessiz kalacağını beklemek naif bir tutumdur.

İşgallerin yaygınlaşması beraberinde devlet müdahalesini getirecektir. İşten atılmaya karşı işçilerin kendiliğinden olan eyleminin bir ürünü olan fabrika işgalleri, kaçınılmaz bir şekilde işçileri devletle karşı karşıya getirecektir. Bu olgu kendiliğinden eylemin siyasallaşması imkânını bağrında taşımaktadır. Tek tek başlamış bulunan işgallerin yaygınlaşması, aynı zamanda işgal komitelerinin ve pek çok komitenin mücadeleyi ortaklaştırması imkânını taşımakta; yani sınıf mücadelesinin kendiliğindenliğini aşarak büttünel bir mücadeleye dönüşme olanaklarını bağrında taşımaktadır.

Önümüzdeki günler sınıfın, işgal ve benzeri mücadele yöntemlerinin gelişerek yaygınlaşacağını göstermektedir. Bu nokta itibarıyla bizim yapmamız gereken şey, bir yandan işgalleri destekleyen, yayılması için mücadele eden bir buluş olması gerekirken; öte yandan bu işgallerin ortaklaşması için çabalamak olmaktadır. Kabul edilmelidir ki, işgal eylemleri sendikal bürokrasinin ufkunu ve sınırlarını parçalayacaktır. İşgaller iş yerinde üretimin denetimini ele aldıkları andan itibaren, kaçınılmaz bir şekilde işyeri komitelerini kuracak, bu komitelere kendi doğrudan temsilcilerini seçecektir. İşgallerin yaygınlaşması aynı bölgede pek çok komitenin ortaya çıkmasına ve kaçınılmaz olarak bu komitelerin merkezleşmesine yol açacaktır.

Bizim görevimiz yaşanmakta olan ekonomik krizin derinleşmesi ve siyasal bir krize dönüşmesi için mücadele etmektir. Politik faaliyetin ve propagandanın temel özü bu şekilde tariflenmelidir. İşgal, devrimci bir eylemdir.

(SÖYLEŞİ)

“kararları birlikte verebileceğimiz iktidarları yaratmak zorundayız”

Okuyacağınız roportaj teknik bir hata nedeniyle 74. sayımızda yayınlanamamıştır. Roportajın yapıldığı DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Eskişehir Şube Başkanı Bayram Kavak, TÜRK İŞ'e bağlı Kristal İş Eskişehir Şube Başkanı İsmail Ayer ve Eğitim Sen Eskişehir Şube Başkanı Süleyman Solak ve söyleşiyi gerçekleştiren Nurettin Aldemir'den ve okurlarımızdan özür dileriz.

SOSYALİST DEMOKRASİ GAZETESİ YAYIN KURULU

NURETTİN ALDEMİR

DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Eskişehir Şube Başkanı Bayram Kavak, TÜRK İŞ'e bağlı Kristal İş Eskişehir Şube Başkanı İsmail Ayer ve Eğitim Sen Eskişehir Şube Başkanı Süleyman Solak 30 Aralık 2008 - 01 Ocak 2009 tarihleri arasında açlık grevindeydiler. Yeni yılı herkes kendi anlayışıyla ve olanaklarıyla karşılar-ken onlar bu ülkede kimse aç kalmaması diye yeni yıla açlık grevinde girdiler. Açlık grevi eylemcileriyle gazetemiz yazarlarından Nurettin Aldemir konuştu.

Açlık grevleri genellikle cezaevlerinde yapılan bir eylem olarak gündeme gelirken üç sendikanın şube başkanları olarak açlık grevi yaptınız. Yılbaşı gecesini açlık grevinde geçirdiniz. Bu eylemle neyi amaçladınız? Kime ne mesaj vermeyi hedeflediniz?

Bayram Kavak:

- Sendikam Birleşik Metal İş, Kristal İş ve Eğitim Sen olarak, ilimizde emeğe yönelik saldırılarda her zaman birlikte olabiliyoruz. Üç sendika şube başkanı olarak yaptığımız açlık grevinin amacı işten atılmaların durdurulması; atılan işçilerin işlerine geri alınması; yaşanabilir bir asgari ücretin belirlenmesidir. Ayrıca krizin faturasını işçiler, emekçiler olarak ödemeyeceğimizi de anlatmak; eylemimizle sesimizi Eskişehir kamuoyundan başlayarak ülke geneline duyurmak istedik.

Konfederasyonlarımızın da bizleri duymasını istedik. Konfederasyonlarımızın sınıfın çıkarları için birlikte mücadele etmesi gerektiği mesajını vermeye çalıştık. İşçilere emekçilere hiçbir zaman değer vermeyen; ülkemizi sıkıntılara sokan AKP hükümetine seslendik.

Eylem biçimi olarak niye açlık grevini seçtik... Ezber bozan, farklı bir eylem biçimi olsun diye. Sağlığımız üzerinden bir eylem yaparken daha radikal eylemlerin yapılması gerektiğine de dikkat çekmeğe çalıştık. 2008'den 2009'a açlık grevinde girerken, gelen yılın daha zor geçeceğini bilincindeydik. Yeni yılda sendikalara, yüzü emeğe dönük tüm kesimlere; kısacası, örgütlü yapılara

ve onların birlikte mücadelesine daha çok ihtiyacımızın olacak.

İki işçi sendikasının şube başkanı ile birlikte açlık grevi yaptınız. Bu eyleme katılırken Eğitim Sen şube başkanı olarak kurumsal veya kişisel amacınız neydi?

Süleyman Solak:

-Eğitim Sen kuruluşundan bugüne kadar emperyalizme ve kapitalizme karşı olan, emeğin haklarını savunan, demokrasi mücadelesinde ön saflarda yerini almış bir emek örgütüdür. Bugün uluslar arası sermayenin ve işbirlikçi sermayenin taşeronu olan AKP hükümeti IMF patentli ekonomik politikalar uygulamaktadır. Sosyal devleti ortadan kaldıran, eğitimi ve sağlığı piyasalaştırma çalışmalarını sürdüren, yaptığı özelleştirmelerle ülke birikimlerini haraç-mezat sermayeye peşkeş çeken uygulamalara karşı, KESK ve Eğitim Sen her zaman oluşturulmaya çalışılan toplumsal mu-

halefetin öznesi olmaya çalışmıştır. Bugün yaşadığımız ekonomik krizin asıl nedeni kapitalizm olduğu kadar, işbaşındaki AKP hükümetidir.

Yaşanan kriz derinleşerek sürmektedir. Tüm çalışanlar, emeği ile geçinenler bu krizin mağduru- rudur. Krizin faturası yine emekçi halka ödetilmek istenmektedir. Özellikle işsizliğin bu denli arttığı bir dönemde sermaye kendine göre çözü- mü: üretimi azaltmakta, çalışanları da işten at- makta bulmuştur. Düşük ücretle işçi çalıştırır- ken, kârına kâr katarken iyi, işler yavaşladığında, kendine göre kötüye gittiğinde ise; ne yiyecekleri- ne, ne giyeceklerine ne de çocuklarının ihtiyaçla- rını düşünmeden kapı önüne koyma... Bu gayri insani bir durumdur. Kabul edilemez.

İlimizde de bu işten atılmalar artarak devam ediyor. Son duruma göre 10.000 kişiye yakın emekçi ya işten atılmış ya da ücretsiz olarak izne çıkartılmıştır. Yaşanan krizin daha da derinleş- ceğini öngörerek halktan, emekten yana olan güçlerin, emek örgütlerinin kriz mağduru olanla-

{ SÖYLEŞİ }

ra, işten atılanlara sahip çıktığını göstermek ve bizlere güven duymalarını sağlamak için böyle bir eylem tarzı ortaya koymak istedik. Evet, kararımız bireyseldi ama hiçbir zaman bireysel amacımız olmadı. Eğitim Sen olarak da varlığımız bu eylemle örtüşmektedir. İşkolu sendikacılığı tuzağına düşmememiz gerekiyor. Ülkenin somut koşulları emek mücadelesinde ne yapılmasını bize gösteriyorsa onu da yapacağımızı herkesin bilmesini istedik.

Krizle karşı mücadele parçalı yürütülüyor. Henüz ülke genelinde ve şehirlerde tek merkezli, birleşik bir mücadeleden bahsetmek mümkün değil. Sizce sorun nedir? Sorunun aşılması için neler yapılmalı?

İsmail Ayer:

- Mücadelenin parçalı yürütülmesi bugüne has bir konu değil. Evet, maalesef öyle! Muhalefeti parçalı yapıyoruz. Bu da egemenlere hizmet ediyor. Güçlerimizi birleştirebilsek zaten sorunun önemli bölümünü halletmiş olacağız diye düşünmekteyim. Mücadelemizi sınıftan yana, emekten yana bir duruşa getireceğimizi ummaktayım. Bu eylemin buna hizmet etmesinin beklentisi içindeyim.

Biliyorsun şanlı Paşabahçe Eskişehir direnişini o kadar örmeye çalıştık ama sonuç bozkırda yankılanan hoş bir seda gibi oldu. Kurtuluşumuzun, mücadelenin merkezleşmesinden geçtiğini görüyorum; fakat sınıfın yanında görünüp ihanet içinde olanlar var ve bunlar her koşulda ihanet etmeye devam ediyorlar. Bunları, içimizdeki ihanet edenleri çok iyi görmeliyiz. Sınıf bunu görmeli ki o zaman mücadele bir merkezden devam etsin.

Koşulları biraz da zaman belirleyecek; ben buna inanıyorum. İş, sesini duyuramayan, kuşatılmış, kendini çaresiz gören emekçilere kalıyor. Neden ve nasıl işsiz bırakıldığını, işsizliğinde çektiği açlığın ve sefaletin kimlerin hizmetindeyken olduğunu sorgulatabildiğimizde büyük iş başarımız olacağız. İşten çıkartılan, ücretsiz izinle açlığa mahkum edilen emekçi dostlarımız hemen iş aramaya başlıyor. Sermayeye karşı mücadeleye girerse bu işsizliğin daha da uzayacağı sonucuna varıyor. Yani demek istiyorum ki işten çıkartılanlarla ve krizin mağdurlarıyla bir araya gelebilmeliyiz.

Kriz koşullarında Eskişehir'de kaç işçi işini kaybetti? İşten atılan işçilerin, işten atılma nedenlerini inandırıcı buluyor musunuz?

Bayram Kavak:

- Eskişehir krizden fazlasıyla etkileniyor. Çünkü Eskişehir emek yoğunluklu bir kent... Son üç ay içinde beş binden fazla işçi işten atıldı. On binden fazlası ücretsiz izine çıkarıldı. İşe geri dönüp dönemeyecekleri de belli değil. Kapatılan işyerleri var. Ancak kapatılan işyerlerinin durumu kriz öncesi de sıkıntılıydı. Gerçekten bir kriz yaşanıyor ama gözden kaçırılmaması gereken bir şey var. Büyük firmalar, krizi bahane ederek ve en kolay yolu seçerek işçi atıyorlar. Atılan işçi sayısının yüksek olması ve her geçen gün artması işverenlerin krizden de karlı çıkma niyetlerinin bir sonucudur. Biz işleri iyi giden; gerçekte krizden etkilenmeyen işverenlerin de işçi atığına tanık oluyo-

ruz. İşverenler dürüst davranmıyor; işçi atma nedenleri inandırıcı değil.

Kamu emekçileri kriz koşullarından nasıl etkileniyor? Bu dönem itibarıyla üyelerinizden size yansıtılan yeni sorunlar neler?

Süleyman Solak:

-Diğer emekçiler gibi kamu emekçileri de kriz koşullarından olumsuz etkilenmektedir. Açlık ve yoksulluk sınırı rakamlarına baktığımızda kamu emekçileri yoksulluk sınırının çok altında, açlık sınırının ise biraz üstünde bir gelire sahiptir. 2008'de öngörülen enflasyon hedefi aşılmadığı için ek zam yapılmayacağı açıklanırken 2008 yılı içinde temel tüketim maddelerine yapılan zam, doğalgaz, kömür ve elektriğe yapılan zam oranlarına bakıldığında yaşanan enflasyon ile açıklanan enflasyon arasında büyük bir uçurum olduğunu görüyoruz. Tüm halk gibi kamu emekçileri de sahte enflasyon rakamlarının açıklanmasını büyük bir öfke ile izlemektedir.

Adeta kamu emekçileriyle alay edildiğini düşünmektedir. Tüm bunları gören kamu emekçileri, insanca yaşama taleplerinin öne çıkartıldığı, çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlamak için, verilecek mücadeleye destek olacaklarını ifade etmektedir. Önümüzdeki günlerde verilecek siyasi mücadelede sendikal örgütlülük, sendikal politikalar ve emekçilerin talepleri gözetilmelidir.

Eylem yerel ölçekte işçi sınıfı ve emekçiler nezdinde nasıl karşılandı? Eylemin mesajı yerine ulaştı mı?

İsmail Ayer:

- Eylemin çok iyi karşılandığını söyleyebilirim. Gerçekten çok hoş tepkiler aldık. Bu ezber bozan bir eylemdi ve hepsinden önemlisi de kişinin kendi iradesi ile vardığı bir sonuçtu. Açlık grevi eylemi birkaç kişi dışında çok olumlu bulundu. Mesajın yerine ulaştığını biliyorum. Ancak mesajın alanların doğru algılayıp kendine dünyayı zindan edenlere hesap sorma içine girip girmeyeceğini veya en azından onları sorgulayıp sorgulamayacağını zaman gösterecek.

Krizin faturası işçilerin, emekçilerin üzerine kesiliyor. Fatura her geçen gün ağırlaşıyor. İşten atılanlara, işten atılma kaygısı ile yaşayanlara, kriz bahane edilerek mal ve hizmetlere yapılan zamlardan dolayı sürekli yoksullaşan halka ne öneriyorsunuz?

Bayram Kavak:

- Yaşamakta olduğumuz kriz ortamından işçiler, emekçiler olarak bilinçli hareket ederek harsarsız çıkabiliriz. Krizin faturasını sermayeye kesebiliriz. Eşitlikçi ve paylaşımcı politikalara ihtiyacımız var. Hükümet, ekonomik kararlarıyla ve uygulamalarıyla önce insanları aç bırakıyor, yoksullaştırıyor sonra da kendine bağımlı hale getirmek için ucuz gıda ve kömür yardımları yapıyor. Mal ve hizmetleri %80'lere varan oranlarda zamları yapıyor, halkı daha da yoksullaştırıyor sonra da sadaka dağıtıyor.

Bu ülkede emekçi olmak, işten atılma korkusunu sürekli yaşamak demektir. IMF politikalarıyla yönetiliyor. Bugünümüz gibi yarınlarımız da karanlık bu nedenle. Bizlerin nasıl yaşayacağı ka-

rarını IMF ve işbirlikçileri veriyor. Yoksulların, ezilenlerin, işçilerin, emekçilerin nasıl yaşayacağını bizzat bu kesimler vermeli. Kararları birlikte verebileceğimiz iktidarları yaratmak zorundayız! Ancak o zaman bugün yaşadığımız; yarın belki daha çok yaşayacağımız işten atılma korkusundan kurtulabiliriz. Ancak o zaman zamsız zulümsüz yaşayabiliriz.

Eylemimiz süresince bize destek olan tüm örgütlere ve bireylere, özellikle Genç Senli arkadaşlara teşekkür ederim.

Eylemin başından sonuna kadar aldığınız desteği, yaşadığınız dayanışmayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Süleyman Solak:

- Yaptığımız bu eylemde önce kendi örgütlerimiz (KESK, DISK, TÜRK-İŞ' in bazı şubeleri) olmak üzere, emek ve demokrasi mücadelesinde her zaman birlikte olduğumuz meslek odaları, dernekler, meclis, platform, parti gibi siyasi örgütlerden ve basın emekçilerinden aldığımız destekler bizim için çok anlamlıydı. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz. Bizleri yalnız bırakmayarak; gelecekte vereceğimiz mücadelenin daha da yükseltileceğine olan inancımızı hep birlikte pekiştirdik. Deyim yerinde ise imanımızı tazeledik.

Şu gerçeği de tespit ettik: Gelecekte kriz mağdurlarına sahip çıktığımızı göstererek, onlarla dayanışma içinde olarak ve bize güven duyabilecekleri eylem tarzlarını örgütlediğimizde; kriz mağdurlarını da içine kattığımız büyük kitlesel eylemler gerçekleştirilebileceğini düşünüyorum.

İzin verirsiniz sözümü bu eylemde bizim için ayrı bir yeri olan Halkevli ve Genç Senli arkadaşlarımıza ayrı bir teşekkür ederek bitirmek istiyorum. Gitmeleri yönündeki tüm ısrarlarımıza rağmen, özellikle geceleri bizimle birlikte kalarak aynı koşulları paylaşan Genç Senli arkadaşlarımıza ayrıca teşekkür ederim.

Yıl başı gecesinde herkes kendi ölçülerinde yer içerken; eğlenirken siz ne yaptınız? O saatlerde neler konuştunuz; hangi duygular içindeydiniz?

İsmail Ayer:

- Abartılı olmasa da yeni yılı karşılama gibi bir geleneğimiz var. Ailecek çocuklarla oturup meyve ve kuruyemiş yer; tv seyrederdik. Yeni yılı karşılarken; yeni yıl gelirken ülkemizde binlerce emekçi krizin getirdiği sonuçlar itibarıyla zaten doğal olarak yeni yılı aç ve soğukta karşıladılar. Bizler de aç kalarak yeni yılı aç karşıladık. Onları anlamaya çalıştık.

Yürüdüğümüz bu yol bu günü kurtarıırken asil itibarıyla devrime giden yoldur. Onun için bunun devrime hizmet eden bir şey olmasını dilerim. Çalışmalıyız hem de çok çalışmalıyız ki devrim yükü çocuklarımızın ve torunlarımızın omuzlarına binmesin. Bu düşüncelerle tüm emekçilere sömürsüz bir dünya dilerim.

Bana zaman ayırdığınız için ben de sizlere teşekkür ederim. Bir sonraki eylemde görüşmek üzere...

'özür diliyoruz HRANT!'

**Hrant DİNK anmasında
Halil Ergün'ün yaptığı
konuşmadır.**

Dostlar!...
Hrant'ın arkadaşları!
Bu topraklar hep ölümlerle beslendi.
Hep birlikte tanık olmadık mı?
Askeri darbelerde arkadaşlarımızı öldürdüler, idam ettiler.
Mahir Çayan'ı öldürdüklerinde, Deniz Gezmiş'i idam ettiklerinde ben askerdeydim.
Aydınlığın ve dürüstlüğün çocuklarını vurmaya devam ettiler.
Hrant vurulduğunda evimdeydim. Duyduğumda yandım kavruldu, derinden sarsıldım. Sessizce giyindim çıktım sokağa. Agos gazetesine gittim. Uzaktan kaldırıma baktım uzun uzun. Usulca yaklaştım düştüğü yere çiçeğimi koydum. Acımı kimseyle paylaşmak istemedim. Kimsenin beni görmesini istemedim.
Uyur gezer gibi yukarı çıktım. Agos'un odalarını dolaştım. Orada oturanlarla sessizce baktım. Aşağı inip gene sessizce kalabalığın içinden evime döndüm.
Derin bir sancı içindeydi bütün bedenim.
Neydi bu?
Neydi...
Mahirler, Denizler öldürüldüğünde acımı dışarı vurmuşum. Telefonlar etmiş, mektuplar yazmışım. Evet çok acı çekmişim. İsyân da etmişim. Ama hepsini arkadaşlarımla paylaşmışım.
Hrant'ın ölümü başka bir şeydi. Sesim çıkmıyordu. Kimseyle konuşmak istemiyordum. Derin bir vicdan hesaplaşması yaşıyordum.
Neydi bu derin acı...
Neydi...
Bu yaralanmış bir vicdandı.
Tarihi bir vicdan sarsıntısıydı...
Yani Hrant'ın hayatımızdaki derin yeriydi.
Kardeşim Hrant, yetim bir halkın yetim çocuğuydu. İşte biz o yetim çocuğu yitirmiştik.
Evet,

Hrant, bu toprağın sonuna kadar yerlisiydi. Sahiplerindendi. İnsanları sıcaklıkla sardı, kucakladı. İçeriden, bizlerden birisi olarak konuştu. Yüreklere, duygulara, akıllara seslendi.
Açık sözlüydü.
Onu Türklüğe hakaretle suçlayıp mahkum ettiklerinde "Ben hiçbir ulusa hakaret etmem, ettirmem. Türklüğe de hakaret etmem. Ermeniliğe de hakaret ettirmem" dedi..
Tarihimize yüzleşmek için önemli bir tutamaktı bizim için.
Alın işte...
Şimdi Talat Paşa'nın defterlerine bakıyoruz...
1915 Tehciriyle birlikte bir milyon Ermeni'nin Osmanlı topraklarından yok olup gittiğini, en sorumlu ismin yazılı beyanından öğreniyoruz.
Hrant, bunları söylediğinde ırkçıların, Ergenekoncuların saldırısına uğramıştı. Hakkında açılan davalarda Ergenekoncular duruşmaların kapısına dizilmişlerdi. Onu tehdit etmişlerdi.
Ergenekon davasında bir yerlere geldiysek, onun öldürülmesine duyulan tepkinin etkin bir rolü olduğunu şimdi açıkça görebiliyoruz.
Ama işte...
Devlet içindeki sorumlulardan hesap sormak kolay olmuyor.
Dava zor ilerliyor.
Adalet için daha çok yol almamız gerekiyor.
Bu ülkede yıkılması gereken daha çok duvarlar var.
Hrant'ı öldürenlerin, öldürtenlerin ırkçı, milliyetçi darbeciler olduğunu şimdi daha net görüyoruz.
Dostlar,
Hrant ayrılıp giderken bize Agos gazetesini miras bıraktı...
Agos'un yaşaması Hrant'la dostluğumuzun devamını sağlayacak.
Sevgili Hrant,

Sen, memleketimizin değişik kültürlerini, zenginliğini ortaya çıkarmaya çabaladın.
Dünyanın dört bir yanından Anadolu Ermeni müzisyenleri buralara taşındın.
Civan Gasparyan'ın duduğunu ilk kez senin sayende dinledik.
Sen Nazım Hikmetlerin, Yılmaz Güneylerin, Ahmet Kayaların da yol arkadaşıydın...
Sen ötekinin, susturulmuşun, yok sayılanın, unutulmanın sesiydin...
Gel gör ki,
Senin ölümünün kahır ve isyanıyla, adaletin terazisi denk gelmiyor...
Sabırla takip ediyoruz...
Beyoğlu belediye başkan adayı olarak kampanya yürütürken, İstanbullu Ermenilerin desteğini istemek için sana gelmişim. Destek için elinden geleni yaptığın gibi bir de bana, doğup büyüdüğüm İznik gölünün çevresinde eken biçen, evler okullar yapan, yüzyıllardır burada yaşamış Ermenileri anlatmıştın. Benim için tamamen meçhul olan bu gerçeği o gün senden öğrenmiş, çok etkilenmişim.
Bu gerçeğe tanışma hayatımın en önemli dönüm noktalarından biri oldu.
O zaman anladım ki seni aramızdan alıp götürülenler de zaten bu gerçeğin anlatılmasına dayanamayanlardı. Onlar içtenliğin ve açıklığın yol kesenleriydi.
Canım kardeşim!
19 Ocak cinayetini engellemek elimizden gelmedi.
Ve ben şimdi senden ve bu toprakların Ermenilerinden özür diliyorum. Burada bulunanları da hep birlikte özür dilemeye çağırıyorum.
Hrant senden, bu toprakların Ermenilerden özür diliyoruz...
Özür diliyoruz.
Özür diliyoruz...